

NAŠ

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 5

maj 1996

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac in Vito Šaruga. Tehnična ureditev Dragica Mekš. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

Mlada leta - veja polna cveta; v soncu guga veter jo od juga;

Oton Župančič, Mlada leta

Ko bodo spet cvetele bele majnice... Tako začne neka stara pesem; upanje in pričakovanje nečesa lepega sta v teh besedah. Kot bi nas ta, ki jih je napisal, hotel potolažiti, češ, saj bo vse dobro in prav, da se le vrne cvetoči maj. Nemirni maj, mesec upanja in vere v življenje, v ljubezenskem pesništvu največkrat opevani mesec, čas, ki opogumlja z razkošjem zelenja in predramlja z dehtečim bogastvom cvetja! Ni moč spregledati te kipeče, samosvoje sile, neustavljivega, ponavljajočega se čudeža narave, ki ustvarja življenje, si ga podreja, daruje in jemlje. V maju je pretakanje življenskih sokov najbolj neugnano in pesem zemlje najbolj glasna, človeško srce najbolj polno vsega neizrekljivega. Saj, to nemočno človeško srce, ki omaga pod težo zvokov, vonjev in barv, ki vrejo od vsepovsod, pa se z radostjo in obupom podredi prastaremu zakonu; ta ni nikjer zapisan, pa vendar ga vsak pozna, včasih zahteva visok davek, pa vendar ga nihče ne krši; zakon narave - zakon ljubezni; zakon ljubezni - zakon življenja. Poznajo ga ptice in cvetje v poljani, zanj ve seme, ki je padlo na zorano zemljo in ve metulj, ki se opoteka nad cvetočimi živimi mejami. Ukazuje nam ljubiti zaradi življenja in spoštovati vse, kar je vzniklo in zaživelo iz istih neobvladljivih sil, pa četudi gre le za drobnega hrošča, za potepuškega psa ali drevo v gmajni. Ukazuje nam spoštovati življenje, ki nam ni bilo podarjeno ampak le dano v varstvo v imenu ljubezni. Ukazuje nam ljubiti življenje.

Sonja POŽAR

DELNIČARSKE NOVICE

IZPLAČILO DIVIDEND

Delničarji DROGE d.d. smo v aprilu 1996 dobili izplačane prve dividende.

27.03.1996 je bila 1. skupščina delniške družbe DROGA Portorož. Na njej je bil sprejet sklep o izplačilu dividend (del dobička iz l. 1994) v višini 679,00 SIT bruto na delnico oziroma 509,25 SIT neto na delnico.

Kot je znano, smo pri interni razdelitvi delnic zaposleni, bivši zaposleni in družinski člani dobili delnice z oz-

nako "B". Teh delnic ni možno prodajati dve leti od zaključka lastninskega preoblikovanja, to je do 31.1.1998.

Tako je na primer lastnik certifikata za 100.000 SIT dobil 10 delnic, lastnik certifikata za 350.000 SIT pa 36 delnic.

Izračun izplačila dividend za l. 1994 za oba navedena primera je naslednji:

a) 10 delnic x 679,00 SIT	6.790,00 SIT
- 25% davka od premoženja	1.697,50 SIT
NETO - IZPLAČILO DIVIDENDE	5.092,50 SIT
b) 36 delnic x 679,00 SIT	24.444,00 SIT
- 25% davka od premoženja	6.111,00 SIT
NETO - IZPLAČILO DIVIDENDE	18.333,00 SIT

Izplačilo dividend je po Zakonu o dohodnini dohodek, dosežen iz premoženja. Na podlagi 75. člena navedenega zakona je stopnja davka od premoženja 25%.

Zaradi tega je bilo potrebno vsakemu delničarju o izplačilu dividend obračunati in plačati 25% davka.

Z uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o pogojih, pod katerimi so zavezanci za dohodnino dolžni odpreti žiro račun (Ur. l. RS, št. 19/96), je določeno, da so zavezanci za dohodnino dolžni odpreti žiro račun, če imajo dohodke, dosežene pri dobičku, ki presegajo 20.000 SIT. Uredba je začela veljati 20.4.1996.

Ob začetku leta 1997 bomo vsi delničarji dobili potrdila o izplačilu dividend v l. 1996 v bruto znesku in o plačilu davka. Potrdila bodo osnova za prijavo dohodnine za leto 1996.

Ivan RAKOVEC

SVET DELAVCEV

KADROVSKE SPREMEMBE

V četrtek, 9. maja 1996, so se sestali člani SVETA DELAVCEV na svoji iz/redni seji.

Predsednica SVETA DELAVCEV, GOSPA HELENA PRIMOŽIČ zapušča DROGO Portorož in zaradi tega je bilo potrebno imenovati novega člana sveta delavcev in imenovati novega predsednika ali predsednico sveta.

Prvo je šlo zlahka, saj so zakonska določila jasna, član sveta delavcev pa postane tisti ali tista, ki je na volitvah

prejel oz. prejela največ glasov, in to je ga VLASTA ŽETKO JUGOVEC iz PC Zlato polje.

Za predsednico SVETA DELAVCEV je imenovana dosedanja namestnica ga. ZDENKA HRIBAR, za njenega namestnika pa g. IVAN-PETRIČ iz PC Začimba.

Člani sveta, in prepričana sem tudi ostali delavci ter bralci NG, se zahvaljujemo gospe Heleni Primožič za vodenje sveta delavcev in ji želimo mnogo uspeha pri nadaljnjem delu.

Dragica MEKIŠ

FINANČNI KOTIČEK

BORZA VREDNOSTNIH PAPIRJEV - KAJ JE TO?

Pa se ponovno slišimo. Tokratni prispevek rde bo namenjen utečenemu finančnemu izobraževanju, temveč bom tokrat poskušal podati nekaj aktualnih pojasnil v zvezi z uvrstitvijo delnic družbe DROGA Portorož d.d. na Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev, v zvezi s katero ste mnogi od vas verjetno že marsikaj slišali.

Družba DROGA Portorož d.d. se je na začetku postopka lastninjenja javno zavezala, da bo poskrbela za uvrstitev svojih delnic na borzo, čim bodo izpolnjeni pogoji za to. Postopek lastninjenja je zaključen in uprava družbe se je odločila, da bo javno dano obljubo udejanjila v najkrajšem možnem času. Aktivnosti, povezane z uvrstitvijo delnic družbe na borzo, so že v polnem teku, tako da lahko v kratkem pričakujemo uvrstitev delnic družbe v borzno kotacijo. Da pa ne bi prišlo do kakršnih koli nesporazumov in bojazni, povezanih z uvrstitvijo delnic v borzno kotacijo, bom pojasnil nekatere stvari, povezane z njo.

BORZA

- je osrednje mesto, kjer se na organiziran način stekata ponudba in povpraševanje po določenem standardiziranem blagu.

DEJAVNOSTI LJUBLJANSKE BORZE

- organiziranje povezovanja ponudbe in povpraševanja pri trgovanju z vrednostnimi papirji, ki je njena najpomembnejša dejavnost
- obveščanje javnosti o ponudbi, povpraševanju in drugih podatkih o posameznih vrednostnih papirjih
- ugotavljanje in izračunavanje tečajev posameznih vrednostnih papirjev in njihovo javno objavljane
- skrb za razvoj trga vrednostnih papirjev
- organiziranje povezovanja ponudbe in povpraševanja z zlatom in plemenitimi kovinami
- skrb za trgovanje z vrednostnimi papirji, ki ne kotirajo na borzi (izvenborzni trg)

POGOJI ZA SPREJEM VREDNOSTNIH PAPIRJEV NA BORZO

Izdajatelj, ki je uspešno izpeljal postopek javne prodaje (najmanj 80 odstotkov prodanih) vrednostnih papirjev, lahko na borzi vloži zahtevek za njihov sprejem v kotacijo. Ta mora vsebovati prošnjo in različno dokumentacijo, ki se nanaša na njegovo poslovanje in na izdane vrednostne papirje. Odbor za sprejem prouči vlogo in pregleda poslovanje izdajatelja (v našem primeru družbe DROGA Portorož d.d.). To opravi v skladu s pravili borze.

Če ugotovi, da so izpolnjeni vsi pogoji, izda sklep o ko-

taciji, kar pomeni uvrstitev novega vrednostnega papirja v trgovanje in v uradno borzno tečajnico.

Pogoji za kotacijo so zelo strogi in jih navadno izpolnjujejo le izdajatelji z najboljšo boniteto. To pomeni, da mora izdajatelj vrednostnega papirja poslovati že najmanj nekaj let, imeti mora verodostojne računovodske izkaze, ustrezno višino kapitala itd. Nominalna vrednost vseh prodanih papirjev mora biti večja od določene vrednosti (več sto milijonov tolarjev), papirji morajo biti ustrezno razpršeni v javnosti (razdeljeni med različne imetnike), določeno je tudi najmanjše število imetnikov delnic itd.

Borza ima dve vrsti pogojev, ki so različno strogi. Glede na to, katere pogoje izdajatelj in vrednostni papir izpolnjujeta, borza vrednostni papir uvrsti v **kotacijo A** ali **kotacijo B**. Različnim kotacijam pravimo tudi tržni segmenti. Enaki vrednostni papirji ne morejo kotirati v različnih tržnih segmentih.

Borzna kotacija A pomeni, da so uvrščeni vrednostni papirji visoko likvidni, njihovi izdajatelji pa imajo najboljšo boniteto. Med temi papirji so državne obveznice ter delnice in obveznice najboljših bank in podjetij.

Borzna kotacija B ima nekoliko milejše pogoje, vendar so ti še vedno dovolj strogi. Na podoben način imajo pogoje za sprejem urejene tudi borze po svetu.

Ljubljanska borza (oziroma kotacija A in B) ni edini trg, na katerem se trguje z vrednostnimi papirji. Kot smo spoznali, je dostop na borzo zaradi strogih omejitev omogočen le najboljšim izdajateljem vrednostnih papirjev. Prav zato je borza najvarnejši del trga vrednostnih papirjev.

(nadaljevanje na strani 4)

FINANČNI KOTIČEK

(nadaljevanje s strani 3)

IZVENBORZNI TRG

Z vrednostnimi papirji pa se ne trguje samo na borzi, saj bi strogi pogoji, ki veljajo tam, številnim manjšim podjetjem onemogočili sodelovanje na trgu vrednostnih papirjev. V ta namen obstaja tako imenovani izvenborzni trg, ki je organiziran na podoben način kot borza, vendar z veliko milejšimi pogoji za sprejem. Sestavljata ga dva tržna segmenta: **odprti trg C (kratica OTC)** in **odprti trg D (OTD)**. V okviru izvenborznega trga deluje tudi tako imenovani poseben segment kratkoročnih vrednostnih papirjev, ki ni del trga kapitala. Na vseh izvenborznih segmentih se trguje le z vrednostnimi papirji, ki ne kotirajo na borzi (kotacija A in B).

Odprti trg ali OTC: Na njem se trguje z javnimi in popolnoma prosto prenosljivimi vrednostnimi papirji, katerih izdajatelji ne izpolnjujejo ali nočejo izpolniti pogojev za kotacijo na borzi.

Odprti trg ali OTD: Namenjen je javnim vrednostnim papirjem, katerih tržnost je omejena (npr. delnice, ki imajo prednostno pravico za nakup novih delnic po vnaprej določeni ceni, nižji od trenutne tržne).

Tako kot borza je torej organiziran tudi izvenborzni trg. Nadziranje trgovanja in objavljane tečajev na tem trgu je v pristojnosti Agencije za trg vrednostnih papirjev. Zaradi tehnične in kadrovske opremljenosti pa je agencija zaupala opravljanje te dejavnosti prav Ljubljanski borzi. Ta torej organizira trgovanje na izvenborznem trgu, ki poteka enako kot trgovanje na borznem trgu prek njenega Borznoinformacijskega sistema (BIS) na daljavo med posameznimi borznimi posredniki. Vlagatelji lahko kupujejo in prodajajo vrednostne papirje, ki kotirajo na posameznih izvenborznih tržnih segmentih enako kot prek borze. Na enak način je objavljena tudi tečajnica.

AGENCIJA ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV

To je javna in neodvisna organizacija pod nadzorom državnega zbora. Pooblaščen je za urejanje in nadzor trga vrednostnih papirjev. Deluje v javnem interesu, da varuje vlagatelje in razvoj tega trga.

Mislím, da sem s tokratnim prispevkom uspel vsaj deloma odgovoriti vsem tistim, ki so se spraševali, kaj bo prinesla uvrstitev delnic družbe DROGA Portorož d.d. v borzno kotacijo.

Aleš ŠKRABA

JUBILANTI

V MAJU PRAZNUJEJO

10-letni delovni jubilej:

MARJETKA ČEBULJ iz PC ARGO
ALEKSANDER SUŠELJ iz PC ARGO

20-letni delovni jubilej:

JELENA KOVAČ iz PC GOSAD

SODELAVCEM ČESTITAMO OB OKROGLI ŠTEVILKI DELOVNE DOBE!

* * *

Višina jubilejne nagrade za APRIL (izplačilo v maju 1996):

- za 10 let delovne dobe	35.968,00 SIT
- za 20 let delovne dobe	53.952,00 SIT

KADROVSKA SLUŽBA

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta, Jožeta PIRNATA,
se zahvaljujem sodelavcem in prijateljem
iz ZACIMBE za izraženo sožalje
in podarjeno cvetje.
Hvala vsem.

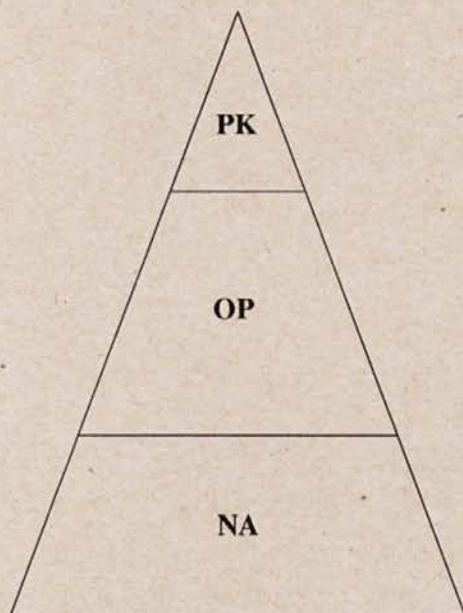
Nada KOBAL

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

PODJETJE SI NE MORE KUPITI KAKOVOSTI, KAKOVOST LAHKO DOSEŽE LE - ČLOVEK

E. Deming

PREDSTAVITEV ORGANIZACIJSKIH PREDPISOV V DROGI

Sistem zagotavljanja kakovosti mora biti dokumentiran. Sistem kakovosti v DROGI d.d. je dokumentiran v treh nivojih.

Vrste dokumentov - osnovna delitev dokumentov:

- sistemski (PK, OP, NA, obrazci)

Poslovnik kakovosti (PK) vsebuje politiko, organizacijo, medsebojno odvisnost, odgovornosti in pristojnosti, elemente skladne s poglavji standarda SIST ISO 9001. Za izdelavo je odgovoren vodja službe kakovosti. Prejemniki so navedeni v pravilniku kakovosti.

V organizacijskih predpisih (OP) je podrobnejši opis sistema kakovosti po področjih dela (opisi procesov). Izdelavo lahko predlaga vsak delavec, ki je uporabnik OP, v obliki predloga. Stalni prejemniki so člani poslovnega tima za kakovost (PTK), nestalne pa določijo člani PTK oz. tima za kakovost (TK).

V navodilih (NA) je opisana ureditev podrobnosti, so podrobna navodila za delo, kontrolo ipd. Izdelajo jih strokovni delavci posameznih organizacijskih enot. Prejemniki so vsi, ki uporabljajo NA pri svojem delu in so navedeni na prvi strani.

- tehnološki (specifikacije surovin; embalaže; polizdelkov; izdelkov; tehnološki postopek; receptura; proizvodna specifikacija; deklaracija; poročilo "0" serije; vhodna, medfazna in končna kontrola)
- kontrolni (preskusne metode, navodila za validacijo metod, navodila za validacijo naprav).

(nadaljevanje na strani 6)

Skupina deklic OŠ Lucija na državnem prvenstvu plesnih in navijaških skupin, ki je bilo v Sežani, v soboto 20. 4. 1996.

DROGA je bila ena od sponzorjev prvenstva.

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

(nadaljevanje s strani 5)

V DROGI IMAMO DO ZDAJ IZDELANE, SPREJETE IN IZDANE PREJEMNIKOM ORGANIZACIJSKE PREDPISE, KI SO NAVEDENI V SPODNJI TABELI. NANJE SE NAVEZUJEJO ŠTEVILNA NAVODILA.

OZNAKA	DOKUMENT	št. izdaje	datum izdaje
OP 01 01:	Delovanje poslovnega tima za kakovost	št. izdaje: 1	19. 06. 1995
OP 01 03:	Organizacija podjetja	št. izdaje: 1	16. 01. 1995
OP 03 01:	Poslovanje v prodaji	št. izdaje: 1	08. 05. 1996
OP 04 01:	Razvoj novih izdelkov	št. izdaje: 1	30. 06. 1995
OP 05 01:	Obvladovanje sistemske dokumentacije	št. izdaje: 1	18. 09. 1995
OP 05 02:	Obvladovanje tehnološke dokumentacije	št. izdaje: 1	08. 01. 1996
OP 05 03:	Krogotok knjigovodske dokumentacije	št. izdaje: 2	20. 11. 1995
OP 05 04:	Obvladovanje kontrolne dokumentacije	št. izdaje: 1	08. 05. 1996
OP 06 01:	Poslovanje v nabavi	št. izdaje: 1	02. 04. 1996
OP 06 05:	Reklamacija pri nabavi surovin in embalaže	št. izdaje: 1	08. 01. 1996
OP 10 01:	Kontrola in preskušanje	št. izdaje: 1	02. 04. 1996
OP 10 02:	Poslovanje v službi za kakovost	št. izdaje: 1	08. 05. 1996
OP 11 01:	Obvladovanje kontrolne, merilne in preskusne opreme	št. izdaje: 1	02. 04. 1996
OP 15 01:	Skladiščno poslovanje	št. izdaje: 1	24. 07. 1995
OP 17 01:	Notranje presoje kakovosti	št. izdaje: 1	04. 03. 1996

Organizacijski predpisi in navodila so poslovna tajnost podjetja.

KRATKA PREDSTAVITEV VSEBINE POSAMEZNIH ORGANIZACIJSKIH PREDPISOV

- OP 01 01: **Delovanje timov za kakovost** določa pristojnosti, naloge, sestavo, organizacijo dela tima pri vzpostavljanju in uvajanju oz. vzdrževanju ter nadzoru sistema kakovosti.
- OP 01 03: **Organizacija podjetja** opredeljuje organizacijo podjetja DROGA Portorož. Opredeljene so pristojnosti in odgovornosti posameznih služb in profitnih centrov (PC) kot tudi organizacijske sheme posameznih služb in PC.
- OP 03 01: **Poslovanje v prodaji** opredeljuje prodajne aktivnosti.
- OP 04 01: **Razvoj novih izdelkov** opisuje postopek oz. potek razvoja novih izdelkov in tehnologij, od raziskave trga, poiskusne serije do uvajanja novega izdelka v proizvodnjo.
- OP 05 01: **Obvladovanje sistemske dokumentacije** opisuje kdo pripravi, pregleda in odobri PK, OP in NA ter sprejme, razdeljuje, arhivira (hrani) dokumentacijo, vodi sezname prejemnikov, dokumentov in sprememb.
- OP 05 02: **Obvladovanje tehnološke dokumentacije** opredeljuje vsebino tehnološke dokumentacije, način priprave in nadzor dokumentacije ter odgovornost za pripravo in nadzor.
- OP 05 03: **Krogotok knjigovodske dokumentacije** opisuje krogotok knjigovodske dokumentacije z namenom pravočasnega in pravilnega ravnanja s temi dokumenti.
- OP 05 04: **Obvladovanje kontrolne dokumentacije** opre-

deljuje vrste kontrolne dokumentacije, pripravljalce in pregledovalce.

- OP 06 01: **Poslovanje v nabavi** opisuje postopek poslovanja v nabavi od ugotovitve potreb po surovinah, embalaži, strojni in merilni opremi, postopka izvedbe naročila, izbire in ocenjevanja dobaviteljev, odgovornosti in pooblastil do prevzema pošiljke.
- OP 06 05: **Reklamacija pri nabavi surovin in embalaže** definira postopek reševanja reklamacij z namenom hitrega in učinkovitega ukrepanja pri nabavi.
- OP 10 01: **Kontrola in preskušanje** opisuje postopek prevzemne kontrole in preskušanja vhodnih surovin in embalaže, kontrolo in preskušanje med procesom ter končno kontrolo in preskušanje izdelkov.
- OP 10 02: **Poslovanje v službi za kakovost** opredeljuje organizacijo in naloge službe za kakovost, ki je oblikovana kot štabna služba in službe v profitnih centrih. Predpisuje medsebojno sodelovanje in odgovornosti, ustrezna pooblastila za izvajanje le-teh ter obvladovanje zapisov.
- OP 11 01: **Obvladovanje kontrolne, merilne in preskusne opreme** opredeljuje naročanje in nabavo, prevzem, razvrstitev po namenu, periodične preglede, evidenco in odpis kontrolne, merilne in preskusne opreme.
- OP 15 01: **Skladiščno poslovanje** obravnava in predpisuje pravila in postopke pri izvajanju skladiščenega poslovanja za področja skladiščenja surovin, embalaže, polizdelkov in izdelkov. Jasno opredeljuje nosilce odgovornosti in zagotavlja pregleden tok dokumentov.
- OP 17 01: **Notranje presoje kakovosti** opredeljuje planiranje, pripravo in izvedbo, izbiro presojevalcev ter pisna poročila notranje presoje.

Damjana POBERAJ

PREDSTAVLJAMO VAM

LASE SI PRISTRIŽI IN KRAVATO PODALJŠAJ ...

Kako naj začnem tokrat, si belim glavo. Nič. Tako kot je: lep, mlad in pameten! Kdo? **BORUT PLANINŠEK**, naš novi, deveti trgovski potnik. Z Borutom zaokrožujemo predstavljanje naših trgovskih potnikov.

G. Borut Planinšek je v DROGI zaposlen četrto leto. Sprejet je bil za pospeševalca prodaje. Pred tem je prodajal avtomobile v podjetju AVTOBRANCE. "Firmo sem prej poznal kot potrošnik. Takrat še nisem natančno vedel ZAKAJ, ampak želel sem se zaposliti v DROGI".

In kako je prišel med nas?

DROGA je iskala pospeševalca prodaje. Po drugem srečanju mi je g. Alfonz Eferl dejal: veš kaj, si fejest fant, ampak pristriži si lase in podaljšaj kravato", se spominja Borut.

Borut Planinšek je postaven fant, visoke, čvrste postave in gostih črnih las, takrat pa je nosil lase, dolge do ramen. Ubogal je g. Eferla in bil sprejet v DROGO.

Aprila letos, in sicer kar prvega, je bil Borut prerazporejen na delovno mesto trgovskega potnika.

NG: In kako je postati trgovski potnik? (Borut Planinšek je že drugi pospeševalec prodaje v DROGI, ki je postal trgovski potnik. Pred njim se je to zgodilo že g. MATEJU JAVORNIKU, ki smo ga bralcem NG predstavili v februarški številki letos).

BORUT PLANINŠEK: Srečo sem imel kot pospeševalec, ker je kolega trgovski potnik g. EDI ŠIBANC (predstavljen v NAŠEM GLASU prejšnji mesec) izreden človek in sodelavec. Že prej sva sodelovala zelo dobro in sedaj me je lepo sprejel kot trgovskega potnika.

NG: Katero je tvoje prodajno področje? Isto, kot je bilo za pospeševanje ali pa ...?

BORUT PLANINŠEK: Delno je isto, ne pa vse. Koroška, Savinjska dolina, Laško - največje blagovne hiše so OSKRBA Dravograd, ERA

Velenje, ŽANA Žalec in druge.

NG: Sprememba funkcije, delovnega mesta... Kako je bilo - si prišel in rekel, da nisi več pospeševalec, ampak trgovski potnik

BORUT PLANINŠEK: Seveda ne. Z mano sta šla g. Šibanc in g. Benko, me predstavila v novi vlogi, in ker so me marsikje že poznali je bilo vse bolj prijetno.

NG: Borut, meni se zdi delo pospeševalca psihično težko, saj prideš nepoklican, "domala" vdreš v trgovsko hišo, zbuditi moraš pozornost....

BORUT PLANINŠEK: Že res, ampak pospeševalec mora najti pravi, torej primeren način, in potem gre. Jaz na srečo nimam slabih izkušenj.

NG: V soboto, včeraj torej (Z Bo-

rutom sva se pogovarjala v nedeljo, 12.5., popoldne na Bernardinu pri Portorožu, medtem ko je lilo kot iz škafe) si organiziral degustacijo DROGINIH izdelkov, kje, za koga?

BORUT PLANINŠEK: LENINA ODPRTA VRATA! Trgovska hiša LENA enkrat letno pripravo degustacijo za svoje potrošnike, in na tej degustaciji sodeluje več proizvajalcev, včeraj jih je bilo preko deset. DROGA je predstavila riževe jedi in kavo.

NG: Čeprav izvedbe degustacije niso le naloge trgovskega potnika (ampak pospeševalca prodaje, op.p.) jih ti, Borut, organiziraš, ker na svojem prodajnem terenu še nimaš pospeševalca. Kako in kdaj se odločiš za degustacijo?

BORUT PLANINŠEK: Degustacija je najbolj živa in najbolj poceni reklama, bi rekel. Organiziramo pa jih po potrebi, v dogovoru s trgovci, ne same zase, pač pa tudi ob nekaterih športnih ali kulturnih prireditvah, po presoji pač.

NG: Kaj pa druge reklame? Tudi ti praviš HRANI KONJA, KI DOBRO VLEČE, kavo torej?

BORUT PLANINŠEK: Že, amapak tudi drugi izdelki so naši. Npr. vložena zelenjava, proizvajamo jo, moramo jo prodajati, od tega živimo...

NG: Recimo torej temu DOBRO BLAGO SE SAMO HVALI...

(nadaljevanje na strani 8)

PREDSTAVLJAMO VAM

(nadaljevanje s strani 7)

BORUT PLANINŠEK: Premalo! Blaga, ki se samo hvali, je kar nekaj. A kupca moramo seznanjati, učiti, osveščati - tako je že rekel eden mojih kolegov. Z reklamo, seveda, najbolje s kombinirano, torej na več načinov. Z reklamo je potrebno potrošnika tako obvestiti, da gre v trgovino naravnost k določeni polici...

NG: Novi DROGINI proizvodi, oziroma novo DROGINO trgovsko blago MAGGI so kar okusne jedi...

BORUT PLANINŠEK: MAGGI izdelki so okusni, gotovo kvalitetni. Ampak ni slovenskega napisa...

NG: Boš organiziral degustacijo MAGGI izdelkov ...?

BORUT PLANINŠEK: Bom, skupaj z novim pospeševalcem, ki ga pričakujem. Načrtujem skupne nastope.

NG: In dan pred tem, pred degustacijo v LENI, ste imeli potniško konferenco v Dobrni?

BORUT PLANINŠEK: Tako je. Obravnavali smo letni plan prodaje, plačila pa tudi druge redne probleme.

NG: Ste kakšno rekli tudi o pomanjkanju izdelkov?

BORUT PLANINŠEK: Tudi sedaj nekaj manjka, kečupi, celo asortiman MAGGI, ki ga prodajamo od 1.4.1996 dalje.

NG: Rekel si plačila? Ste trgovski potniki potemtakem tudi "izterjevalci"?

BORUT PLANINŠEK: Seveda. Prejmemo spisek neplačanih računov in se primerno pogovorimo z upniki.

G. Borut Planinšek pravi, da je kot trgovski potnik povsod zelo lepo sprejet, da pa je že ob prihodu v DROGO kmalu ugotovil, da je

DROGA visoko cenjeno podjetje. V zadnjem času mu ljudje - delničarji ponovno pravijo - veste, mi smo pa vaši!

G. Borut Planinšek pa je tudi človek, ki pripada ... kjer je, kjer dela, "spusti" korenine". Slednje smo drogovci spoznali kmalu, saj se je Borut hitro vključil v družabna srečanja, športna tekmovanja, gre počitnikovat v DROGINE apart-maje. In če ga kje ni, ga hitro pogrešamo.

NG: Borut, reci kakšno kritično za NAŠ GLAS!

BORUT PLANINŠEK: Bom! Je super, kar tako naprej! Bom kdaj še jaz kaj napisal.

BORUT PLANINŠEK je na pogovor v Portorož prišel s svojo lepo družico Blažko. Res, svet na mladih stoji, in ko spoznaš mlade ljudi kot sta onadva, je tudi dan lepši.

Dragica MEKIŠ

DOGODKI

PRIŠLI - ODŠLI

od 1. 4. 1996 do 30. 4. 1996

PRIŠLI:

RADOČAJ Blanka - laborantka - ŠTABNE SLUŽBE - delovno razmerje za določen čas,

REDŽIĆ Samir - proizvodni delavec II. - PC SOLINE - delovno razmerje za določen čas,

HRVATIN Ivan - vodja izmene - PC ZAČIMBA - delovno razmerje za določen čas,

LIPUŠČEK Miroslav - proizvodni delavec II. - PC ZAČIMBA - delovno razmerje za določen čas,

STANOJEVIĆ Nenad - skladiščni delavec - PC ARGO - delovno razmerje za določen čas,

FAZLIĆ Jasmin - proizvodni delavec III. - PC SOLINE - delovno razmerje za določen čas,

ŠTADER Josip - direktor DROGA Hrvaška - SKUPNE SLUŽBE - delovno razmerje za nedoločen čas.

ODŠLI:

ŠULIGOJ Božidar, skladiščnik, PC ZAČIMBA,
PROSEN Irena, administrator II., PC ZLATO POLJE

KLABOT Doris, proizvodna delavka II., PC ZAČIMBA
TURŠIĆ Nataša, prodajalka II., SKUPNE SLUŽBE - AROMA

STANOJEVIĆ Nenad, skladiščni delavec, SKUPNE SLUŽBE

OPARA Mitja, pripravnik, PC ZAČIMBA

HORVAT Ivan, odkupovalec II., PC ZLATO POLJE, OP SREDIŠČE OB DRAVI

KOSEC Ivan, odkupovalec II., PC ZLATO POLJE, OP SREDIŠČE OB DRAVI

KIRIĆ Ivan, predelavec na OP, PC ZLATO POLJE, OP SREDIŠČE OB DRAVI

MARČEC Jožef, mehanik, PC ZLATO POLJE, OP SREDIŠČE OB DRAVI

30. 04. 1996 je bilo v DROGI zaposlenih 695 delavcev, od tega 340 moških in 355 žensk.

V delovnem razmerju za nedoločen čas nas je zaposlenih 623, v delovnem razmerju za določen čas pa 72 delavcev, od tega 7 pripravnikov.

V DROGI Hrvatska je bilo v aprilu zaposlenih 19 delavcev.

KADROVSKA SLUŽBA

NOVI OBRAZI

JOSIP ŠTADER: "Cilj, ki sem si ga zastavil, je zahteven..."

Po lepi navadi uredništva, da prej ali slej predstavimo novoprispele sodelavce, vam v majski številki predstavljamo direktorja DROGE-Hrvatske, g. JOSIPA ŠTADERJA.

sli v dejavnosti medicinske elektronike, kot vodja strateškega marketinga, nato pa nadaljeval z marketinško dejavnostjo v Studio marketingu v Ljubljani kot namestnik generalnega direktorja. Pred

tično in prav tako realistično je zastavilo strategijo, cilj, doseči maksimalni tržišni delež. V kratkoročnem planu bi to pomenilo povečati plasman za 20%, čeprav je potencial trga mnogo večji.

Cilj, ki sem si ga zastavil sam pa je zahtevnejši. Pri tem sem izhajal iz dejstva, da ima Hrvaška 4,5 mio prebivalcev. Tretjina ozemlja je bila okupirana, dve tretjini sta pod hipoteko z izjemno nizko produktivnostjo in nizkim nacionalnim dohodkom, turizem je uničen. Če izhajamo iz dejstva, da je DROGA zdržala na tem tržišču štiri najhujša leta, smo upravičeni razmišljati pozitivno. Ti cilji naj bi bili doseženi, v kolikor ne pride do take restriktivne politike ali zaprtja hrvaškega trga.

Menim, da moramo ljudem, ki so si v tem obdobju prizadevali za obstanek na hrvaškem trgu in jim je to uspelo, izreči priznanje.

Obiskal sem Zagreb, kjer je skoncentrirana tretjina kupne moči Hrvaške, in Split ter ugotovil, da j pozitiven image DROGE še vedno prisoten, kljub veliki konkurenci (Frank, Podravka). Veliki sistemi so propadli in splošna nelikvidnost je dosegla najvišjo možno stopnjo. Situacija se lahko samo popravi. Z osebnimi kontakti in instrumenti zavarovanja plačil bomo poskušali plačila izboljšati. Na tem področju je potrebno narediti največ. Zmanjšati moramo sporne terjatve in identificirati solidne kupce.

NG: Imate v načrtu še kakšne spremembe v okviru same firme?

JOSIP ŠTADER: Tudi v interni sferi bomo morali kaj spremeniti. Tehnološko smo zaostali. Nimamo računalniško vodenih vseh podatkov, računovodske storitve nam opravlja zunanji servis. Zmanjšali bomo tudi fiksne stroške skladiščenja. Intenzivirati bomo morali marketinško dejavnost.

Z g. Štaderjem sva bila enotnega mnenja, da je bilo dovolj besed za prvo srečanje; kaj več naj bi napisali ob naslednjem, ko naj bi besede prešle v dejanja.

Ob skopem poznavanju problematike hrvaškega tržišča in težav DROGE Hrvatske g. Štaderju želimo veliko sreče in upornosti predvsem pri delu.

Majda VLAČIĆ

Gospod Josip Štader, drugi z desne proti levi

Rodil se je 19. 07. 1944 v Banja Luki. Tu se je tudi šolal do prve stopnje na Ekonomski fakulteti. Študij na drugi stopnji je nadaljeval v Ljubljani. Podiplomsko specializacijo iz trgovine je opravil v Parizu, kjer je prejemal štipendijo, ki jo francoska vlada namenja izobraževanju tujih mladih managerjev.

G. Štader ima stalno prebivališče v Ljubljani; sedaj živi v Brtonigli, kjer ima družinsko hišo. Povedal je, da si je vedno želel živeti v Istri, ker je nacionalno pisana in s tem nacionalno najmanj obremenjena. Sam ima tudi pisano poreklo.

Smer rednega študija in dodatno izpopolnjevanje v trgovini sta narekovala njegove zaposlitve.

V AIPK-veleprehrana v Banja Luki je bil zaposlen kot direktor razvoja. Tu se je prvič srečal z DROGO Portorož, njenimi proizvodi in ljudmi.

Kot vodjo skupnega predstavništva GZ (nekdanje) Jugoslavije ga je pot vodila v Tunis. Po vrnitvi v domovino se je zapo-

prihodom v DROGO je bil zaposlen pri Stanhomu.

Poleg vprašanja o osebni predstavitvi smo g. Štaderju zastavili nekaj splošnih vprašanj.

NG: Zakaj ste se odločili za DROGO Portorož oz. DROGO Hrvatska?

JOSIP ŠTADER: Bil sem vodja komercialne v AIPK in kot kupec sem imel z DROGO Portorož pozitivne izkušnje. Z DROGO Portorož sem se ponovno srečal v Studio marketingu in jo tako še bolje spoznal. In ne nazadnje sem s to firmo oz. njenimi proizvodi zadovoljen kot potrošnik.

NG: Kot direktor firme DROGA Hrvatska ste bili pravgotovo seznanjeni s stališči vodstva DROGE Portorož glede vodenja politike na hrvaškem trgu. Ali lahko v nekaj besedah nakažete ta stališča in vaš odnos do njih?

JOSIP ŠTADER: Vodstvo DROGE gleda na položaj DROGE Hrvatske realis-

ARGO

Najdaljša tradicija in najstarejši stroji

Po "ukazu" uredniškega odbora NAŠEGA GLASU sem se napotila v ARGO.

"Izberi si oddelek, katerega hočeš", je dejala urednica, "in pripravi krajšo fotoreportažo iz ARGU!"

Oddelek ARGO JUHE. Najdaljša tradicija in najstarejši stroji.

Prijetno presenečena ob dejstvu, da so me gospe in gospodične na oddelku juh sprejele pristrčno, z nasmehom in pripravljenostjo za sodelovanje, sem se lotila dela.

Spodaj, od desne proti levi: Radmila, Tereza, Safija, Mevlida, Asja, Damjana
Zgoraj, od desne proti levi: Munira, Razija, Barbara, Ksenija, Senija, Ferida, Kata

Kako je na delu, kakšno vzdušje in pogoji, so kakšne spremembe, pričakovanja, kakšno je plačilo za delo? O tem sem jih povprašala.

Gospa **Safija Kaltak** je povedala, da je zadovoljna, odnos med sodelavkami in sodelavci je dober, tudi z vodstvom se razumejo.

"Največ posluha za nas delavce pa ima naš direktor, g. **Mitja Dolher**.

Zadovoljne smo, ker imamo delo. Menim pa, da bi se dalo narediti še več. Dostikrat kaj manjka. Če bi vsi bili odgovorni do svojega dela, se to ne bi smelo dogajati. Z našo plačo pa se ne da dostojno preživeti. To ni nobena tajna. Kupujemo le najosnovnejše potrebščine. Na novo obleko še misliti ni mogoče. Življenjski stroški so previsoki."

Gospa **Razija Mahić** pravi, da je pri njihovem delu najslabše organizirano vzdrževanje strojev. To ne velja za posameznike - vzdrževalce, ki so zelo požrtvovalni,

pač pa za službo v celoti. Stroji so zelo stari, tako da bi vzdrževalci morali "čakati" na to, da se pokvari, ne pa da jih morajo one, delavke, vseokoli iskati in čakati ...

Gospa **Munira Dželimović** je kar precej let delala delo, ki velja za najtežje, in to je priprava mase. Pa je zbolela in postala delovni invalid. Sodelavke in vodstvo imajo do nje, ki ima določene omejitve pri delu, razumevanje in njeno situacijo spoštujejo. Sama pa se trudi, da poprime za vsa dela, ki jih le zmore.

Gospa **Kata Čehić** pa je masarcal! "Da ne bo kdo mislil, da sem maserka!" se pošali, "jaz pripravljamo maso za ARGO juhe!"

Ogromne kose mase seka, reže, da so primerni za oblikovanje argo kock.

G. Livijo Bolčić,
vzdrževalec strojev v
ARGU:

Delo vzdrževalcev? Stari stroji, neprimerni delovni prostori, brez stimulacije za marljivo delo... takšno je delo vzdrževalcev v ARGU.

(nadaljevanje na strani 11)

ARGO

(nadaljevanje s strani 10)

Oddelek juh, ARGO juh

"Ste zelo utrujeni ob 14. uri?" jo vprašam. "Sem, sem", pravi, "pa sem tudi že navajena".

"Je kakšna možnost, da se bodo pogoji vašega dela izboljšali? Pravijo namreč, da je vaše delo najtežje?"

"Že nekaj let je od tega, kar je Livio pripravljal načrt za novo sekiro ..., pa ne vem, kaj je s tem bilo. Verjetno zato, ker juhe ne delamo toliko kot v preteklosti".

"Koliko kg prenesete v osmih urah?"

"Za osem ur moramo pripraviti 26 mas, vsaka masa je težka 80 kg, ni težko izračunati..."

"Sreča, da tega ne delate cel mesec" pravim.

"Je sreča in ni, ne vem. Tudi menjati delo večkrat na

dan, z vsemi pripravami vred, ni dobro. Sicer se imamo lepo, odkar je direktor g. Dolher gremo mnogi veliko raje na delo, če bi le plače bile malo višje in tudi jaz pravim - vzdrževanje strojev malo hitreje" je odločno povedala gospa Kata.

V pogovoru s sodelavkami v ARGU je bilo zaslediti rdeče-modro nit. Prva izraža toleranco do neprimernih proizvodnih prostorov, starih strojev, sanitarij, "saj se bomo itak kmalu selili in bo marsikaj spremenjeno na boljše..." menijo.

Modro nit imenujem skromno, skoraj tiho pritoževanje, a vendarle, čez visoke življenjske stroške, ki jih plače nikakor ne dohajajo. Znotraj teh besed slutim mnoga odrekovanja, ki so nujna. Ne gre drugače. Otroku kupiti kolo, rolarje, plačati izlet... saj to ni razkošje, pa si marsikdo tega ne more privoščiti. A zakaj tega ne bi priznali?, saj bo že bolje. Mora biti!

In tako v pogovoru zaslutiš tudi zavest: dobro da je tako, da vsaj ne bi bilo slabše, kot je marsikje. In pogled v prihodnost ni črnogled, zmaga veselje do biti, do življenja, ki ga živimo sedaj in je vendar lepo.

Za konec, že kar deformirano, priznam, vprašam še: "In kaj pravite za NAŠ GLAS?"

Za vse odgovori Safija: "NAŠ GLAS je super! Vse preberem. Zapišite tole: v proizvodnji smo odrezani od mnogih informacij, ki jih drugje slišite kar mimogrede. Edina prava vez s firmo je NAŠ GLAS!"

Dragica MEKIŠ

DROGA HRVATSKA

Mednarodni sejem prehrane v Zagrebu

Kot vsako leto je bil tudi letos v aprilu v Zagrebu organiziran mednarodni sejem prehrane, 36. po vrsti. Tudi na tem velesejmu je DROGA Hrvatska imela svoj razstavi prostor. Na 178 m² je predstavila svoj celotni proizvodni program. Obiskovalci so imeli možnost degustirati DROGINO kavo in čaje. Sejem je obiskalo cca 100.000 ljudi; opravljeni so bili številni poslovni pogovori.

DROGINA stojnica v cvetnem aranžmanu; tokrat nekoliko drugače.

Vinko Preželj je odgovoren za nemoten potek sejemske dejavnosti in seveda za "prijetno družbo".

ZLATO POLJE

MAJHEN KORAK ZA DROGO, A VELIK ZA PC ZLATO POLJE

Tudi tisti, ki nismo zelo stari, se še spomnimo, kako smo ob 1. maju še pred nekaj leti praznovali delovne zmage - otvoritve cest in tovarn so bile pogoste prav ob teh dnevih. Povsem naključno smo tik pred prvomajskimi prazniki v PC Zlato polje zaključili za nas veliko investicijo - izgradnjo novega laboratorija.

Zgodovina laboratorija v Gradišču ne sega toliko let nazaj kot izgradnja tovarne, saj je bil tedanji SUDEST (obrat za SUšenje in DESTilacijo) ustanovljen leta 1958, sedaj že bivši prostori laboratorija pa so bili sezidani šele pred dvajsetimi leti - leta 1976.

Temelje za službo kakovosti v Gradišču je postavila **Nevja Carič**, ki je še vedno zaposlena v PC Zlato polje kot vodja proizvodnje mlevskih izdelkov.

Leta 1975 se je **Nevja** kot štipendistka DROGE po končani srednji kemijski šoli zaposlila v Gradišču. Takrat laboratorija še ni bilo, ob prihodu v službo pa so ji dodelili stol v direktorjevi pisarni. Za mizo ni bilo prostora, saj so si pisarno delili takratni direktor **Tone Kocjančič**, vodja službe za varstvo pri delu **Robert Kovačič** in vodja proizvodnje **Ester Žerjal**, ki je bila takrat še pripravnica.

Gospa Ida Štemberger pri štetju riževih zrn zaradi določanja primesi

Edina oprema, ki jo je imela **Caričeva** na razpolago, je bil **Bühlerjev** aparat za merjenje vlage v instantiranih izdelkih (polenta). Gotovo ima tudi **Nevja** veliko zaslug za to, da se je takratno vodstvo odločilo, da postavi laboratorij. Dozidali so prostor poleg tedanjih pisarn v stavbi, kjer še vedno stoji postrojenje za instantiranje, in nakupili opremo. Končno sta **Nevja** in **Ester Žerjal** dobili svoj delovni prostor, postopoma pa sta začeli nabavljati aparature in opravljati vedno več analiz, ki so bile nujno potrebne za nadzor proizvodnje.

Ko je **Nevja** leta 1982 postala vodja proizvodnje, jo je v laboratoriju nadomestila **Cvetka Trobec**. Ta je čez tri leta

Gospa Elda Jakofčič pri tehtanju zelišč za sejnalno analizo

odšla in zaposlila se je **Ida Štemberger**, leto za njo pa **Elda Jakofčič**. Obe sta še vedno z nami.

Z razvojem proizvodnje je postal tudi laboratorij, velik 25 m², pretesen. Instantiranju sta se pridružili predelava riža in ekstrakcija. Predelavi zelišč in začimb smo dodajali vedno nove načine preskušanja, vhodna kontrola pa je postala zahtevnejša. Že **Daniela Ogrin**, ki se je zaposlila leta 1986 kot tehnolog kakovosti, je sanjara o novih prostorih, sanje pa so se uresničile šele sedanji tehnologinji **Kseniji Božič**.

Novi prostori merijo 60 m², razdeljeni pa so na laboratorij, garderobo in skladišče kemikalij in kontravzorcev. Dekleta so pridobila res ogromno delovne površine, saj so prej lahko delala le v digestoriju, vse ostale površine pa so bile zasedene s tehtnicami, aparaturami in kontravzorci. Sedanji digestorij je sodoben (prejšnji si ni zaslužil več tega imena), namesto enega so zdaj trije priključki za plin, kar omogoča istočasno izvajanje več analiz, ki zahtevajo uporabo gorilnika. Čas tehnikov bo s tem bolj izkoriščen, čas preskušanj pa krajši. V laboratoriju je zdaj tudi dovolj prostora za računalnik, kar omogoča sproten vnos podatkov - prej je bil računalnik namreč v pisarni tehnologa kakovosti v drugi stavbi.

Zaenkrat dekleta izvajajo še vedno samo najosnovnejša preskušanja (pepel, pesek, izgubo pri sušenju, sejnalne analize, vsebnost eteričnih olj). Postopoma bo tehnologinja **Ksenija Božič** začela z vpeljavo zahtevnejših preskušanj, za katera so sedaj zagotovljeni osnovni pogoji - veliki in prijetni prostori, opremljeni s funkcionalnim pohištvo.

Ida in **Elda** se bosta mogoče počutili nekoliko osamljeni, saj jim družbe ne bo več delalo škrebļanje mišk, ki so velikokrat prihajale na obisk, privlačili pa so jih kontravzorci riža in polente. Odpiranje predalov bo v novem laboratoriju za **Ido** in **Eldo** bolj varno in predvsem brez presenečenj.

Manuela FERENČIČ MEDEN

ZAČIMBA

PROJEKT AVTOMATIZACIJE SE BLIŽA KONCU

V proizvodnji PC Začimba so začeli delovati trije roboti - paletizerji, ki zaključujejo linijo čajev, linijo kave Barcaffé 100g in linijo vakumsko pakirane kave ter kave v zrnju. Roboti so izdelani v Italiji in sicer pri podjetju SIMA-IFM, ki ima svoje stroje, namenjene drugim opravilom, postavljene tudi v ARGU in GOSADU.

Za pakirno linijo čajev za zlaganje na palete uporabljamo robot - paletizer s šestimi paletnimi mesti. V celico za paletizacijo prihajajo označeni transportni kartoni po transportnem traku. Čitalec kode prebere črtno kodo, ki je na transportnem kartonu, in informacijo posreduje robotu, ki z vakuumskim prijemalom prime transportne kartone in jih odloži na ustrezno paleto po vnaprej definiranem vzorcu. Na že prej omenjenih šest paletnih mest je možno zlagati šest različnih izdelkov čajev.

Pri vakuumskem pakiranju v vrečke in pakiranju kave v zrnju so izhodna enota ovoji. Iz dveh ovijalnih strojev prispejo ovoji na skupni transportni trak, ki jih transportira mimo čitalca črtno kode do prijemalnega mesta, kjer robot s t.i. kleščami prime ovoj in ga na podlagi prečitane kode odloži na za to določeno paletno mesto.

Zaključek linije kave Barcaffé 100g je tudi opremljen z robotom - paletizerjem, ki so od zgoraj omenjenih razlikuje v tem, da ni opremljen s čitalcem kode, saj imamo samo en izdelek.

Z roboti se je obseg fizičnega dela pri zlaganju transportnih enot na palete močno zmanjšal. Delavke in delavci so se znebili dviganja težkih transportnih kartonov in ovojev kave ter velikega števila transportnih kartonov čaja.

Dušan POBERAJ

POT K USPEHU

SPREMEMBA NAČINA RAZMIŠLJANJA IN OBNAŠANJA
NOVA KULTURA PODJETJA VREDNOTE, ODGOVORNOST
INTENZIVNA VKLJUČENOST IN ODGOVORNOST VODSTVA
SODELOVANJE VSAKEGA POSAMEZNIKA, TIMSKO DELO
STALNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE
STALNO IZBOLJŠEVANJE

GOSAD

KJERKOLI SEM, SEM TAM DOMA!

Vojko Rajh je bil štipendist DROGE že od srednje šole, ko se je odločil za poklic računalniškega tehnika. Po končani srednji šoli je nadaljeval študij na Fakulteti za računalništvo v Ljubljani in študij pridno končal.

VOJKO RAJH: Moji načrti so jasni. Biti koristen in ustvarjalen ter se lepo imeti...

Dne 5.3.1996 je pričel s pripravništvom v DROGA PC GOSAD Središče ob Dravi, kjer je preživel 3 tedne in nadaljuje pripravništvo v AOP-ju v Izoli. Ti dnevi v PC-ju so mu bili najtežji, saj ni imel konkretnega dela. Zato smo te dneve izkoristili, da se je podrobno seznanil z organizacijo DROGE kot delniške družbe, spoznal potek dela v PC-ju in sodelavce.

Sedaj, ko nadaljuje pripravništvo v AOP-ju, je zaživel v vsej svoji mladostni energiji.

Da bi ga lahko bolje spoznali še drugi, smo se dogovorili za kratek razgovor:

NG: Kdaj si se odločil za študij računalništva?

VOJKO RAJH: Po srednji šoli sem bil zelo negotov glede študija. Ker sem se namreč v srednji šoli navdušil za tuj jezik angleščino, sem bil v dvomih, ali naj nadaljujem študij ali pa naj študiram angleščino. Odločil sem se za računalništvo in mi sedaj ni žal. Angleščina pa me še vedno spremlja na vsakem koraku. Če samo omenim vir informacij na internet in strokovno literaturo!

NG: Pripravništva v celoti ne opravljaš v PC GOSAD, ampak v AOP Izola. Ali pogrešaš domači kraj?

VOJKO RAJH: Če se malo pošalim, sem bil prepričan da bom pristal v domačem kraju. Doma sem bolj malo, zato je moj domači kraj pač tam, kjer se trenutno nahajam, in kamorkoli bi šel, bi pristal v domačem kraju. V samem Središču ob Dravi bi težko našel primerno zaposlitev, zato me ne preseneča, da sem v Izoli.

NG: Kakšni so prvi vtisi o novem kraju, pripravništvu, mentorju?

VOJKO RAJH: Prve tri tedne pripravništva sem preživel v PC GOSAD, kjer sem spoznaval ljudi in njihovo delo ter probleme, ki jih imajo v zvezi z računalništvom. Kljub temu, da sem bil lepo sprejet, sem si želel, da bi šel čimprej v AOP (PC ARGO), kjer bi bil med "svojimi" in tako začel z ustvarjalnim delom.

Verjetno bo komu zvenelo kot pretiravanje ali kaj drugega, vendar moram povedati, da sem bil lepo sprejet. Sodelavci so zelo prijazni in v veliko pomoč pri različnih problemih, ki jih ima človek, ko pride v novo okolje. Vodja AOP, g. Rado ima dobro organizirano delo v AOP, kar me spominja na študijska leta, ko sem natančno vedel, kaj pričakujejo od mene.

Bogdan Stibilj je moj mentor. Vesel sem, da je tako. Lahko bi rekel, da je postal moj idol, čeprav sem že preživel tista leta. Mislim, da nima smisla opisovati svojega idola, ker sami veste, kaj si mislite, ali pa ste si mislili o svojih.

NG: Novi kraj, novi ljudje - kako si sprejel te spremembe?

VOJKO RAJH: Izola je lepo mesto. Ljudje, pri katerih stanujem, so prijazni. Tudi Zlatko, moj sodelavec, je iz Izole in če sodim po teh ljudeh, je Izola prijetno mesto. Domotožja nimam.

NG: Nekje sem prebrala, da primanjkuje fantov na Primorskem, kako ti občutiš to na svoji koži, ker si prišel iz Štajerske. Ali dekleta preganjajo tebe ali ti njih?

VOJKO RAJH: Punce, dekleta, ženske. To bo večno vprašanje, s katerim se moški sicer radi ukvarjamo, a nanj ne znamo odgovoriti.

NG: Kakšni so tvoji načrti?

VOJKO RAJH: Moji načrti so jasni. Biti koristen in ustvarjalen ter se lepo imeti. Ob pomoči DROGE mi bo to uspelo.

Danica KRAJNC

NAŠ GLAS - TUDI TVOJ GLAS!

KRVODAJALSTVO

JANKO NOVAK JE STOTIČ DAROVAL KRI

Pojem pomagati svojemu bližnjemu večinoma razumemo kot nudenje pomoči v samem trenutku stiske. Žal je tedaj dostikrat že prepozno. Stiska je samo posledica cele vrste predhodnih, neugodnih okoliščin, katerih ne moremo vedno preprečiti, lahko pa jih predvidimo in upoštevamo kot eno od možnosti.

Tako je razmišljal tudi naš sodelavec, g. **Janko Novak**, ko je leta 1962 izbral krvodajalstvo kot obliko pomoči sočloveku. Kot sam pravi, si je preprosto želel storiti kaj dobrega, nekaj, kar bi bilo v njegovih močeh. Če bi bil vpliven politik ali neskončno bogat, bi izbral drugačno pot, da bi uresničil svoje človekoljubne nagibe; tako pa je postal krvodajalec, anonimni dobrotnik, ki priskoči na pomoč v trenutku človeške stiske.

Janko je v DROGI že devetindvajset let in poznamo ga vsi. Štiri leta je bil zaposlen drugod. **Pred nekaj dnevi je stotič daroval kri - jubilej, katerega ne gre spregledati!** Do sedaj je na vsakoletnih srečanjih krvodajalcev prejel šte-

vilna priznanja, letošnje pa ga bo uvrstilo med redke osebe, ki se odlikujejo

po svoji nesebičnosti na tem področju. Povedal nam je, da bo z darovanjem krvi nadaljeval, dokler mu bo zdravje to dovoljevalo. Skromno doda, da njegov poglavitni namen ni bil doseči številko sto, temveč pomagati reševati zdravje in življenje drugih in da torej ni vzroka, da bi zdaj prenehal. Ima redko krvno skupino 0-, katero s transfuzijo lahko sprejmejo vse osebe, s katerokoli drugo krvno skupino.

Ko ga zaprosimo, naj še kaj pove o svojem krvodajalstvu, postane sicer zgovorni Janko začuda redkobeseden. Da nima kaj razpredati, odvrne skoraj v zadregi. Potem pa se domisli in zaprosi, naj napišemo, kako **poziva vse zdrave sodelavce, da bi vsaj nekajkrat darovali kri**. Pravi, da bi zadostovalo, ako bi vsak državljan storil to pet ali desetkrat v življenju, pa bi imele bolnišnice zadostno zalogo te dragocene tekočine.

Pridružujemo se njegovi misli, obenem pa mu izrekamo naše iskreno občudovanje.

Sonja POŽAR

DAN DROGE

**VABIMO VAŠ NA SREČANJE ZAPOSLENIH V DROGI PORTOROŽ -
ŠE POSEBEJ PRIJAZNO VABLJENI UPOKOJENI DELAVCI!**

DAN DROGE Portorož
v soboto, 22. junija 1996 - od 17.00 ure dalje

SALINERA STRUNJAN

*Leto je naokoli in na vrsti je naše letno druženje.
Z nami bodo tudi FARAONI, gosta večera pa STOJAN AUER in DANI!
Priznajte: druženje nas povezuje, druženje nam daje moč, da smo kos tudi
tistim delovnim problemom, ki jim na prvi pogled nismo.*

POKAŽIMO SVOJO PRIPADNOST DROGI PORTOROŽ.

*DOPOLDNE ISTEGA DNE, 22. JUNIJA, 1996, lahko sodelujete ali samo občudujete
športno srečanje nas, delavcev DROGE, na športnih igriščih v Luciji pod Metropolom.*

PRIJAZNO VABLJENI!

ZDRAVJE, DELO, BOLEZEN

ZA USPEŠNO DELO JE NAJBOLJ POMEMBNO ZDRAVJE

Zdravje je kot delovna karakteristika najpomembnejša lastnost. Če ni zdravja, le-tega ne morejo nadomestiti nobene druge (za delo sicer potrebne) lastnosti.

Seveda pa je za različna dela in delovna mesta potrebno zadostiti različnim zdravstvenim zahtevam in psihofizičnim lastnostim.

Posebej v živilski industriji, kamor sodi tudi DROGA Portorož, so potrebni pogostejši zdravniški pregledi, torej konstantno vzdrževanje zdravja. Vsaka organizacija dela, in tako tudi naša, določa za vsako delo zdravstvene pogoje delavcev. Še posebej so redni in temeljiti zdravniški pregledi potrebni za delavce, ki opravljajo zdravju škodljiva dela.

In koliko smo bili zdravi v DROGI v prvem tromesečju tega leta? Oglejte si prikazane podatke.

Maj seveda ni primeren za razmišljanje o boleznih, maja naj bi bili vsi kar najbolj zdravi, polni energije, pridobljene z letnim časom, v pričakovanju dopustov in vročega poletja. A vendarle, odsotnost zara-

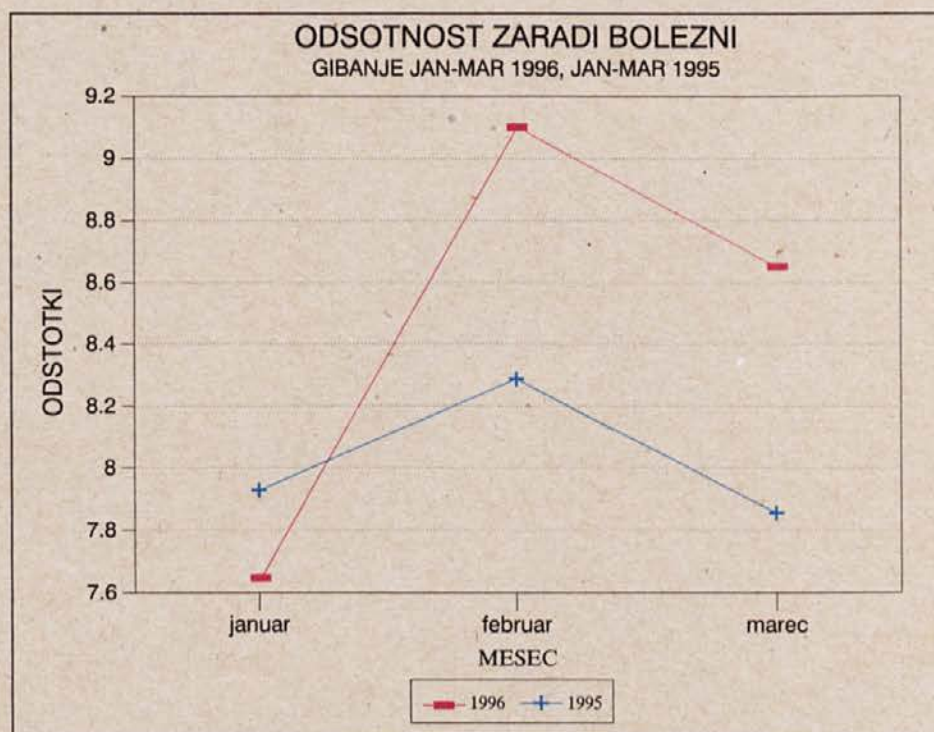
di bolezni v višini 8,44 % v prvem tromesečju ni majhna.

Za odsotnost z dela zaradi bolezni, kot za naše bolezni sploh, je več vzrokov, vsem nam pa ostaja nekaj skup-

nega - SKRBETI ZA SVOJE ZDRAVJE in zopet na čimveč možnih načinov.

O delu, zdravju in boleznih bomo zopet pisali jeseni. Pa zdravi ostanimo!

Dragica MEKIŠ

SINDIKALNI KOTIČEK

PRED VRATI PRVO POGAJANJE

Vse aktivnosti sindikata DROGE d.d. so že od lanske pomladi usmerjene k prizadevanjem za sprejem Podjetniške kolektivne pogodbe DROGE, katere osnutek vključno s tarifnim delom, je bil posredovan vodstvu v prvo branje.

V mesecu maju letošnjega leta je uprava družbe posredovala sindikatu DROGE d.d. osnutek s svojimi predlogi in pripombami brez tarifnega dela, ter imenovala svojo pogajalsko skupino.

Svet sindikata Droge d.d. si mora, zaradi prisotnosti različnih sindikatov v posameznih organizacijskih enotah, pridobiti soglasje za imenovanje pogajalske skupine s strani sindikata. Po imenovanju se bo določil datum prvega delovnega srečanja

obeh pogajalskih skupin.

Gre za podpis pogodbe, s katero želimo urediti delovna razmerja, izobraževanje, inovacije, disciplinske postopke, varstvo pri delu, počitnikovanje, osebne dohodke, stimulacijo na ravni družbe.

Cilj sindikatov v DROGI d.d. je doseči podpis podjetniške kolektivne pogodbe do jeseni tega leta.

Alenka KUBIK

DOBRO JE VEDETI

DOPUSTI IN DRUGE ODSOTNOSTI

DOPUSTI

Merila za letni dopust smo imeli opredeljena v **Pravilniku o delovnih razmerjih**. Po njih smo še v preteklem letu izračunali dopust za vse delavce v DROGI. Ker pa pravilnik ni usklajen z branžno kolektivno pogodbo je NADZORNI SVET družbe sprejel na svoji 2. redni seji dne 19.4. 1996 dopolnitve Pravilnika o delovnih razmerjih. V mesecu maju bomo izračunali dopuste po novem in le-te posredovali tajnicam po PC in skupnih strokovnih službah.

Tako letos, kako bo z dolžino dopustov v naslednjem letu, bo odvisno od naše nove podjetniške kolektivne pogodbe.

Branžna kolektivna pogodba v členu o letnem dopustu, poleg meril o dolžini letnega dopusta, govori tudi o obveznostih, ki jih ima delavec v zvezi z izrabo letnega dopusta. Kadar se odločamo o koriščenju dopusta, na obveznosti ponavadi nismo pozorni, zaradi tega pa vodja postane neprijeten in nastopijo težave.

Branžna kolektivna pogodba pravi, da imamo pravico le TRI DNI letnega dopusta časovno koristiti po lastni želji pod pogojem seveda, da se predhodno dogovorimo z neposrednim vodjem. Dogovoriti se moramo vsaj DVA DNI pred nastopom dopusta in zaradi naše odsotnosti ne sme biti moten delovni proces.

Vsaka odsotnost delavca je vezana na delovni proces in neposredni vodja je prvi odgovoren za to, da proces dela teče nemoteno.

Praviloma mora biti tudi **odobritev izrabe letnega dopusta pisna**, zato zahtevajte od svojega neposrednega vodje oz. od tajnice vedno potrdilo, da vam je dopust odobren.

PLAČANA ODSOTNOST

Poleg dopusta imamo delavci še **pravico do odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače** v naslednjih primerih:

- lastne poroke - 3 delovne dneve
- poroke otrok - 1 delovni dan
- rojstvo otroka - 2 delovna dneva
- smrti zakonca ali otrok - 3 delovne dneve
- smrti staršev - 2 delovna dneva
- smrti staršev zakonca, starih staršev, bratov, sester - 1 delovni dan
- selitev družine iz kraja v kraj - 3 delovne dneve
- selitev družine v istem kraju - 2 delovna dneva
- elementarnih nesreč - do 5 delovnih dni
- v drugih primerih - do 7 delovnih dni

Odsotnost z dela v zadnjih dveh ali nekaj lahko odobri samo direktor.

Skupno število dni odsotnosti v vseh navedenih primerih ne sme presegati 7 delovnih dni v koledarskem letu.

Pomembno je tudi, da vemo, da lahko

pravico do odsotnosti z dela uveljavimo le v času trajanja take okoliščine (npr. v času rojstva otroka, poroke...) in ne kadarkoli kasneje.

NEPLAČANA ODSOTNOST

Pravico do odsotnosti brez nadomestila plače pa ima delavec v naslednjih primerih:

- neodložljivih osebnih opravkov;
- zasebnega potovanja;
- nege družinskega člana, ki ni medicinsko potrebna;
- popravila hiše oz. stanovanja;
- zdravljenja na lastne stroške.

Neplačano odsotnost vam lahko odobri samo vaš direktor, ki lahko prošnjo po neplačani odsotnosti z dela zavrne, če vaše odsotnosti ne dopušča delovni proces.

Marjeta KOŠTOMAJ-POKLEKA

LETOVANJE

Morebiti pa bi šli na dopust v Ljubno ob Savinji?

Vabi nas **TURISTIČNA KMETIJA PLAZNIK**, ki leži na desnem bregu reke Savinje pod planino TER in smučarskim središčem Golte. Turistična kmetija je kulturni spomenik, ponuja pa apartmaje za dve osebi, za štiri, šest pa tudi za več oseb. Dopust na turistični kmetiji PLAZNIK lahko preživite zelo zanimivo, zdravo in aktivno, saj so vam na razpolago:

- * peščena igrišča za tenis, tudi šola tenisa,
- * gorsko kolesarjenje, urejene pešpoti,
- * planinarjenje na Kamniško-Savinjske Alpe, Raduho, Komen, Smrekovec, Tër in Golte,
- * športno padalstvo in zmajdarstvo,
- * možnost lova v dogovoru z lovsko družino,
- * ribolov v reki Savinji in ribniku,
- * kajak in rafting Prodrik,
- * športna igrišča za mali in veliki nogomet,
- * gorske kmetije z raznovrstno hrano naših babic.

In koliko stane to dopustovanje?

Prenočišče z zajtrkom
Polpenzion

30 DEM
40 DEM

Za otroke do 10 let starosti nudijo dodatne popuste.

Sicer pa, zakaj ne bi v živo zvedeli še kaj več podatkov? Pokličite telefonsko številko 063 841-088, dobili boste g. **Franca Jamnika** in se pogovorili z njim. Kaj se ve, kje boste letos dopustovali. Nekateri pravijo, da je najlepše oditi v neznano. In lepo se imejte, kjerkoli že boste!

Dragica MEKIŠ

NAŠI SODELAVCI

NAMESTO TUJKE UPORABLJAJMO SLOVENSKO BESEDO

V želji, da bi bilo naše glasilo kar najbolj kvalitetno, se je uredniški odbor (s privoljenjem uprave) odločil za lektoriranje prispevkov. Skrb za pravilne izraze, besedni red in razne slovnične zvijače smo zaupali gospe Sonji Tončetič, profesorici slovenskega jezika. Ker vemo, da njena strokovnost ni omejena zgolj na suhoparno popravljanje jezikovnih napak, smo jo zaprosili, naj nam pove še to in ono, kar zanima vsakega Slovenca, ki količkaj ceni svojo materinščino.

NG: Stalni sodelavci našega glasila vas poznamo, večina ostalih bralcev pa ne, zato vas prosim, da z nekaj besedami opišete vaše delo in poklic.

SONJA TONČETIČ: Sem slavistka na Srednji ekonomski in družboslovni šoli v Kopru. Rada delam z mladimi ljudmi, kar mi prinaša zadovoljstvo, a pomeni tudi odgovornost. Na tej šoli poučujem že 25 let tudi zato, ker imam sodelavce, s katerimi je prijetno delati.

NG: Že drugo leto vihtite rdeč svinčnik nad našimi prispevki, pa nas zanima, kako bi (kot slavist in profesor slovenščine) ocenili naše znanje materinega jezika - z ocenami od 1 do 5.

SONJA TONČETIČ: Če pomislim, da se učenje materinščine konča v srednji šoli in da je večina že dolgo "prerasla" šolske klopi, moram pohvaliti prav vse sodelavce Našega glasu, ker se izražajo dovolj jasno, pišejo tekoče, delajo pa eni več, drugi manj jezikovnih napak. Toda če bi vsi pisali odlično, ne bi imela dela. No, brez šale, mislim, da bi bila povprečna ocena 4. Vemo pa, da se moramo neprestano truditi, da bomo še boljši.

NG: Med prispevki je dosti takih, ki so čisto strokovni. Ali se vam zdi prav, da pisci uporabljajo tujke tudi takrat, ko so na voljo slovenski izrazi?

SONJA TONČETIČ: Slovenci včasih mislimo, da smo bolj učeni, če v strokovnih člankih uporabljamo veliko tujk. Pa to, po mojem mnenju, ni

prav. Če namesto tujke lahko uporabimo slovensko besedo, bomo prav gotovo izbrali slednjo. Zdi se mi, da ima slovenski jezik bogato strokovno besedišče in da je prav, da ga tudi uporabljamo.

NG: Če se povrnemo k vašemu delu, ki ga opravljate v šoli: kako je z znanjem slovenščine pri mladini?

SONJA TONČETIČ: Znanje slovenščine pri mladih je slabo. Pripravlja pa se reforma šolstva, tudi reforma materinščine od osnovne šole do fakultete. Mladim se največkrat očita, da ne obvladajo osnovnih besedilnih vrst, da ne znajo npr. napisati prošnje, življenjepise, itd. To je delno res, ob prenatrpanih učnih načrtih se dogaja, da se ne utrjuje tistega, kar bi moralo predstavljati osnovno znanje. Upam pa, da se bodo po prenovi te stvari uredile. Na našem območju materinščino ogroža TV, saj ugotavljamo, da otroci toliko gledajo italijansko televizijo, da se včasih lažje izražajo v italijanščini kot v slovenščini. To pa ni le več problem šole, ampak tudi doma.

NG: Slišijo se kritike, da se profesorji slovenščine preveč ukvarjate s slovnico, se pravi s teorijo. Dijake naj bi bolj intenzivno usmerjali k čitanju leposlovnih del, jih morda z ekskurzijami na podeželje ali kako drugače seznanjali z našimi narečji, z govorico in izrazi, ki zlasti v mestih izginjajo. Kaj pravite vi na to?

SONJA TONČETIČ: Verjemite mi, da se vsak profesor pri svojem delu trudi. Tudi profesorji slovenščine se po svojih močeh in sposobnostih trudijo, da bi dali učencem in dijakom čimveč znanja. Posebno v osnovni šoli bi srečali veliko aktivnosti na vseh področjih, ki jih omenjate. Slavisti poudarjajo vrednost narečij in v obsegu možnosti vodijo učence na razne ekskurzije. Srednješolski profesorji pa pripravljajo za nadaljne šolanje ali za življenje sploh. Potrebna pa je tudi slovnica, torej teorija, saj je tudi ta nujna (npr. tudi pri učenju tujega jezika).

NG: Poplava reklam, zlasti pa televizija, nedvomno vplivata na način izražanja in na jezik v vsakdanji rabi. Ali je torej upravičen strah nekaterih slavistov, češ da je naš jezik ogrožen? Kako bi ga lahko zaščitili oziroma kako je z izvajanjem zakona o slovenščini v javni rabi?

SONJA TONČETIČ: Mislim, da se v rabi jezika kaže kriza življenja sploh. Jezik je samo izraz misli, spoznanj, občutij. Dokler se tudi kot družba še iščemo in nekatera področja še nimajo urejenih pravil igre, ne moremo pričakovati, da bomo nered lahko izrazili z urejenim jezikom. Dokler bo premalo lektorjev, ki bi popravljali besedila, ki

(nadaljevanje na strani 19)

NAŠI SODELAVCI

(nadaljevanje s strani 18)

gredo v javnost, bo raba jezika ohlapna. Vedeti sicer moramo, da se tudi jezik spreminja in da se s tem spreminjajo tudi pravila, a osnovna pravila izražanja ostajajo in jih ne bi smeli zanemarjati. Reklame in televizija močno vplivajo na naše izražanje, pravzaprav vplivajo odločilno, saj se podzvestno vselijo v način izražanja, zato bi morali biti še posebej pozorni, v kakšnem jeziku so napisane reklame in kakšen je jezik TV - oddaj.

NG: Kaj torej predlagate našim

bralcem in povprečnim Slovencem nasploh: kaj lahko storimo za svoj materin jezik in kaj smo dolžni storiti?

SONJA TONČETIČ: Čudežne formule ne poznam. Morda samo misel: za vsakega Slovenca bi morala biti slovenska beseda beseda praznika, kot je rekel Cankar, in ob praznikih je navada, da poskrbimo za svoj izgled. Materin jezik je dragocenost, ki se je žal zavemo šele, ko smo daleč od doma. Jezik je bogastvo, ki nam je dano, da ga še naprej razvijamo, ne da ga uničujemo, zato mora vsak posameznik paziti, kako ga upora-

blja. Seveda to ne pomeni, da bi morali vsi vedno uporabljati knjižni jezik, enako pomembne so tudi druge jezikovne zvrsti, a kadar moramo uporabljati knjižni jezik, ker to zahteva govorni položaj, takrat moramo dokazati, da se zavedamo, da ni vseeno, kako kaj povemo. In prepričana sem, da vsak od nas pozna knjižni jezik, le potruditi se mora, da ga pravilno uporablja.

NG: Za odgovore se vam priskrbo zahvaljujemo. Hvala tudi za vaš trud in sodelovanje, s katerima prispevate h kvaliteti glasila.

Sonja POŽAR

KNJIŽNE NOVOSTI

Denarništvo. Računovodstvo.

PRAVILNIK o računovodstvu družbe, Ljubljana, Globus, 1996

Pravilnik o računovodstvu je akt družbe, ki konkretno opredeljuje vodenje računovodstva družbe v širšem smislu, t.j. računovodsko načrtovanje, knjigovodstvo, računovodski nadzor in računovodske analize, poleg tega pa še odgovornost računovodje in sodelavcev, način obdelave podatkov, itd...

Marketing. Notranja trgovina.

STARMAN, Daniel: *Direktni marketing*: koncepti in metode, 1. natis, Ljubljana, Gospodarski vestnik, 1994

Direktni marketing ali neposredno trženje je eno od področij trženja, ki v ospredje uvršča dve njegovi temeljni sestavini: neposredni stik med podjetjem in porabniki ter banko podatkov. Delo je namenjeno ljudem, ki se ukvarjajo s prakso trženja in daje tržniku kopico praktičnih znanj, ki izvirajo iz preverjenih izkušenj in sodobne literature.

Splošno o strojništvu. Priročnik.

KRAUT, Bojan: *Krautov strojniški priročnik*, 11., slovenska izd., popravljen ponatis, Ljubljana, Tehniška založba Slovenije, 1994

Priročnik ima dva poglobljena namena, in sicer da pomaga v praksi tehnikom in inženirjem s številčnimi podatki iz stroke, potrebnimi pri vsakodnevnem delu, in da enotno prikaže vse zakonitosti za vse veje strojništva v naravnih medsebojnih razmerjih veličin. Posebno pozornost priročnik posveča med-

narodni sestavi enot SI, ki je usklajena z zakonom o merskih enotah in merilih.

Elektrotehnika. Tabele.

Elektrotehniški priročnik, 3. izdaja, Ljubljana, Viharnik, 1994

Westermannov elektrotehniški priročnik pokriva področje močnostne elektrotehnike z elektroenergetiko, stroji s pogoni, močnostno elektrotehniko, merjenji, vodenjem in regulacijo, materiali in sestavnimi deli ter celimi postroji in instalacijami. Vključuje tudi nova področja avtomatizacije: vmesnike, mikroprocesorje, MS - DOS, BASIC, PASCAL, programiranje CNC strojev, digitalne števec, tehnike vodenja in upravljanja procesov in podobno.

Čistilne naprave. Odplake (odpadne vode). Strokovni izrazi.

ROŠ, Milenko: *Oznake in poimenovanja na področju biološkega čiščenja odpadnih vod*, Ljubljana, Slovensko društvo za zaščito voda, 1995

Namen dela je dvojen: poenotiti izrazoslovje na področju biološkega čiščenja odpadnih vod in zblížiti strokovnjake različnih področij, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo z biološkim čiščenjem odpadnih vod. V Sloveniji se uvaja različne tehnike čiščenja odpadnih vod, ki so jih posamezni strokovnjaki prenesli iz tujine. Vzporedno s prenosom znanja iz tujine, so raziskovalci (tehnologi, kemiki, biologi, mikrobiologi...) prinašali tudi izraze in jih skušali posloveniti. Prevodi istih izrazov iz nemškega in anglosaškega področja so bili različni.

Žito. Zrnate poljščine.

KREFT, Ivan: *Ajda*, Ljubljana, Kmečki glas, 1995 (Knjižnica za pospeševanje kmetijstva)

Ajda je v 15. stoletju prišla k nam iz Kitajske in so jo še pred pol stoletja veliko pridelovali. Začela se je umikati bolj rodovitnim poljščinam. V najnovejšem času se ponovno veča zanimanje za ajdo zaradi izredno skladne sestave hranilnih snovi v njenih zrnih. Ajda ima, poleg zelo kakovostnih beljakovin, v primerjavi z drugimi žiti, sorazmerno več nerazvejanega škroba amiloze, več vlaknin (balastnih snovi). Ajdova moka je bogata s cinkom, magnezijem in nekaterimi drugimi nujno potrebnimi mineralnimi snovmi. V ajdi je malo olja, ki je bogato z nenasičenimi maščobnimi kislinami. Zdravilna snov rutina, ki je eden od rastlinskih antioksidantov, varuje naše telo pred škodljivimi vplivi nekaterih snovi in sevnanj, pospešuje tudi prepustnost kapilar in pomaga pri uravnavanju krvnega tlaka. Ker ima le malo rastlinskih škodljivcev in bolezni, pridelovanje s kemičnimi sredstvi ni potrebno.

Alenka KUBIK

INTERNET

KAKO POŠILJAMO PISMO KOT ATTACHMENT

Največja prednost, ki jo ima elektronsko pošiljanje pisem je, da lahko pošljemo file direktno iz računalnika oziroma iz aplikacije na drugi računalnik v drugo aplikacijo. To je zelo koristna stvar, še posebej, če je pismo ali file, ki ste ga napisali, namenjen še komu drugemu v uporabo. V starih časih je veljala metoda "prsti", kar je pomenilo, da je moral uporabnik, ki je hotel file ponovno uporabiti, le-tega prepisati. To pa sploh ni bilo zabavno, še posebej ne v primeru, da je bil file dolg 5 strani, vi bi ga zelo koristno lahko uporabili v vaš namen, le pet vrstic je bilo treba popraviti. In kot je seveda narekoval Murphijev zakon, je bila vsaka od teh vrstic na svoji strani.

Nato smo se malce modernizirali in si pošiljali file v nadaljnjo uporabo na disketah. To je sicer prihranilo mučno prepisovanje filov, vendar pa je prenos disket po pošti (pa tudi če je to interna pošta) malce tvegano dejanje, saj se diskete oziroma informacije, ki so zapisane na disketah, pri prenašanju lahko poškodujejo. Posledica tega pa je, da fila ne moremo odpreti, prebrati in uporabiti.

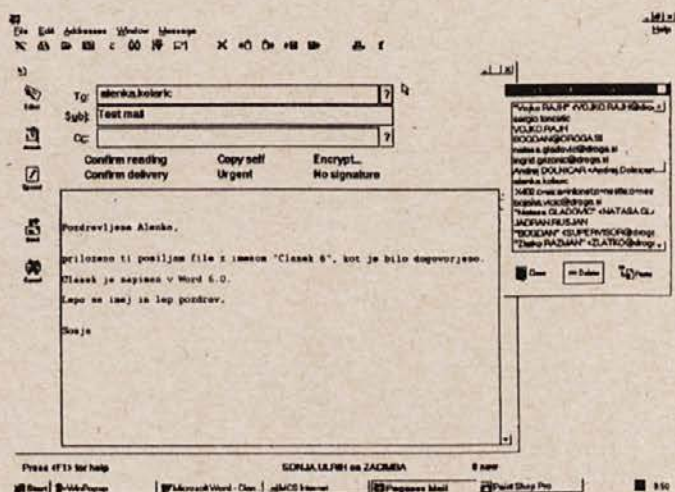
Ta problem je rešila elektronska pošta. File se namreč ne prenaša s pomočjo diskete, temveč "potuje" po žici. Poenostavljeno povedano, file napišete na svojem računalniku in ga s pomočjo elektronske pošte odpošljete. Aplikacija (Software) jih spremeni v električne impulze, ti pa se po žici prenašajo do naslovnika pisma. Naslovnik pa na svojem računalniku s pomočjo softwara elektronske impulze spet pretvori v file. Ko naslovnik file odpre, je ta natančno tak, kot ga je pošiljatelj poslal.

To storimo tako, da file pošljemo v obliki **ATTACHMENT**. Attachment po slovenko pomeni **priložiti**. File, ki ga pošljemo po pošti, je torej "priložen". Postopek, je sledeč:

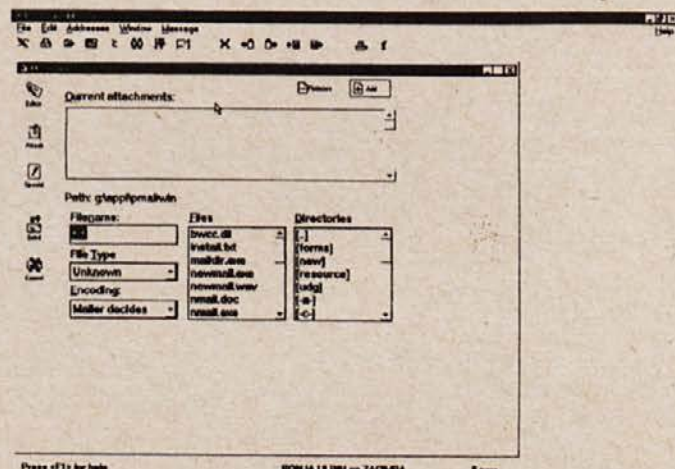
V oknu Pegasus Mail najprej kliknemo na prvo ikono v oknu ali pa v meniju File izberemo New Message, kar nam na zaslon priključa novo pismo. Pismo sedaj že znamo izpolniti. V prvo vrstico napišemo elektronski naslov, v drugo napišemo ime, ki ga želimo dati pismu, v trejo pa po želi dodatni elektronski naslov, če želimo pismo še komu poslati v vednost.

Ko smo že pri izpolnjevanju "glave" pisma; kot vidite, je na koncu prve in tretje vrstice narisana vprašaj. Če z miško dvojno kliknete na vprašaj, se vam v oknu pojavi še eno okno z naslovom **Recently-used addresses**, pod njim pa so naštet elektronski naslovi, ki ste jih že uporabili oziroma ste jih uporabili pred kratkim, to namreč pomeni ta besedi Recently used. Če z miško kliknete na naslov, tako da le-ta počrni, nato pa kliknete še na gumb Paste, ki je desno spodaj v oknu, se vam ta naslov avtomatično kopira v vrstico. S klikom na srednji gumb **Delete** naslov izbrišemo iz tega okna, s klikom na gumb **Close** pa okno "Recently-used addresses" zapremo.

Z miško kliknemo v editor, da lahko napišemo spremni dopis. To ni nujno potrebno, saj lahko pošljemo Attachment tudi brez spremnega dopisa, če oseba na drugi strani natančno ve, da bo prejela file, vljudo pa je napisati, kaj se priloženo pošilja.

Nato z miško kliknemo na drugi gumb, navpično na levi strani okna, na katerem piše **Attach**. S klikom na ta gumb se nam prikaže novo okno.

Najprej odidemo z miško v desni spodnji kvadrat, nad katerim piše **Directories**. V kvadratu so izpisani vsi dri-

(nadaljevanje na strani 21)

INTERNET

(nadaljevanje s strani 20)

vi in direktoriji, ki jih imate na računalniku. Ker predpostavljam, da vsi pišete na trdem disku (C:) in recimo, da pišete v Winwordu, morate najprej klikniti na Š..Č, nato pa na C:, kar vas bo pripeljalo na pravi drive. Zatem z dvojnim klikom na Š..Č priključite vse direktorije, ki jih imate na C: drive, nato pa kliknete na gumbek s puščico, obrnjeno navzdol, in poiščete direktorij ali poddirektorij, kjer je spravljen file, ki ga želite poslati kot attachment.

Če ima direktorij, kjer je file spravljen (npr. Winword) tudi poddirektorije, se na vrhu zopet izpiše Š..Č, ki pomeni izbrani direktorij, spodaj pa so navedeni poddirektoriji. Z miško dvojni kliknete na ustrezni direktorij/poddirektorij, takoj da se v kvadratu zraven, nad katerim piše **Files**, prikažejo vsi (*.*) files. Ker imate nekateri v Word-u (ali kakšni drugi aplikaciji) nastavljeno odpiranje files tako, da vam po defaultu aplikacija pokaže le file s končnico, tipično za tisto aplikacijo (npr. .doc, .wq1, .txt...), naj vas nikar ne zmede, ko na ekranu zagledate vse file, torej tudi tiste, ki so po defaultu v vaši aplikaciji skriti in jih vi niste napisali. File, ki ga iščete je zagotovo v tam, le poiškati ga bo treba. Kot v prejšnjem primeru kliknete na gumbek z navzdol obrnjeno puščico tolikokrat, dokler fila ne zagledate v kvadratu. Ko file najdete, nanj kliknete z miško, kar file "počrni". Na levi strani okna, se bo v vrstici, nad katero piše **Filename**, avtomatično izpisalo ime fila, ki ste ga izbrali. Pod to vrstico sta še dve vrstici, nad katerima piše **File type** in **Encoding**, vendar teh dveh opcij ni potrebno spreminjati, saj računalnik sam najde najustreznejšo nastavitev.

Ko ste file izbrali, z miško kliknete na gumb, v zgornjem desnem kotu, na katerem piše **Add**. Isti učinek dosežete, če izbrani file dvojno kliknete z miško. V širokem praznem pravokotniku, nad katerim piše **Current**

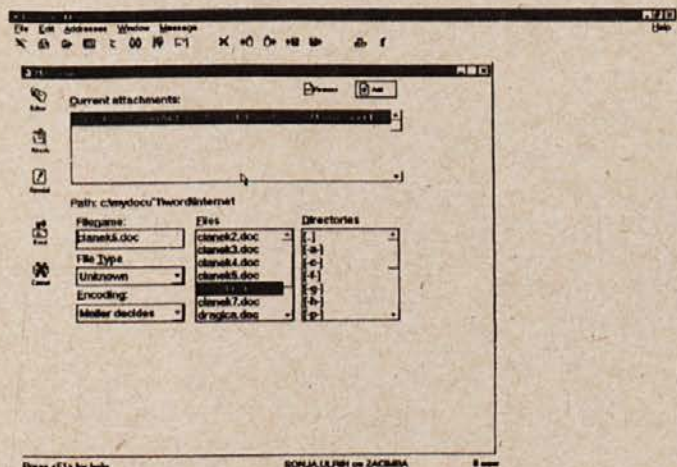
attachments se bo sedaj prikazalo ime izbranega fila ter njegova pot (**Path**)

(C:\MYDOCU\WORD\INTERNET\CLANEK6.DOC) Če ste se na primer zmotili in izbrali napačen file, kliknite na ime fila v pravokotniku, tako da "počrni", nakar preprosto kliknete na gumb (zraven gumba **Add**), na katerem piše **Remove**, kar file izbriše.

Kot attachment lahko v istem pismu pošljate več filov hkrati. Ko ste željeni file našli in ga pravilno izbrali (ime fila in njegovo pot **morata** biti izpisana v pravokotniku **Current attachments**, sicer ste nekje prenežno kliknili z miško), kliknete na prvi gumb na levi strani okna, pod katerim piše **Editor**, kar vas vrne v prvotno okno s spremnim dopisom. V tem oknu žal ni razvidno, da pošiljate še en file kot prilogo k spremnemu dopisu. Če niste prepričani, ali ste postopek attacha pravilno izvedli, lahko ponovno kliknete na gumb **Attachment**, ki vam bo na zaslon prikazal predhodno okno, v katerem ste izbirali file. Ko ste prepričani, da je izbrani file "še tam" in je pravilno izbran, se s klikom na gumb **Editor** vrnete v editor. Vse kar morate sedaj storiti, je še, da kliknete na gumb **Send** in vaše pismo z attachmentom je poslano.

Sedaj znamo pošiljati file kot attachment, prihodnjič pa si bomo ogledali, kako file, ki je bil poslan kot attachment, prepoznamo in kako ga odpremo v aplikaciji, v kateri je bil pisan.

Sonja ULRICH

BONTON

ČLOVEK IN PLES

Zabava in ples spadata med najstarejše oblike človeškega druženja. Zlasti danes, ko hitreje živimo, je koristno v dobrem razpoloženju preživeti prijeten večer na zabavi s plesom. Seveda pa skupino ljudi, ki plešejo, prepevajo in se veselijo, sestavljajo posamezniki z različnimi temperamenti. Olika ima pomembno vlogo, kajti namen zabave je, da je vsem lepo in da so vsi drug drugemu prijetni.

Ples veliko ljudi sprošča, znebijo se "odvečne energije", mnogim je ples tudi priložnost, da pokažejo svojo ustvarjalnost. To ni prav nič presenetljivo, če vemo, da ta oblika družabnosti spremlja človeka že od pradednine. Ples se je nenehno spreminjal, še vedno pa sta ostala plesalec in plesalka. Zato se ne glede na "svobodne gibe" pri modernem plesu ljudje ravna po skupno dogovorjenih pravilih za vljudno vedenje.

Za skupno mizo morajo moški najprej plesati z ženskami v družbi, šele potem se lahko ozrejo po kakšni drugi plesalki. Skrbijo, da katera od žensk v njihovi družbi ne obsedi sama za mizo (to je toliko huje, če bi rada plesala).

Plesalec mora partnerko povabiti na ples tako, da ji je z gibom in besedo prijeten. Rahel poklon in vljuden stavek v slogu: "Ali vas smem prositi za ples", ali "Prosim za ta ples," bosta za prvi stik čisto dovolj. Pri obeh je zaželeno, da se ob tem nasmehmeta - navsezadnje človek pleše zato, da bi se razvedril. Vendar pa poklon in ljubeznive besede še niso vse: kavalir potegne roke iz žepov, in če nemara kadi, mora cigareto obvezno ugasniti, preden se napoti k svoji plesalki.

Kadar je dekle v spremstvu starejše ženske, zahteva vljudnost, da vprašate za dovoljenje najprej njo, potem šele poprosite za ples dekleta. Enako morate ravnati, ko je ženska v moški družbi, vendar si smete to dovoliti le takrat, ko opazite, da moški ne pleše (oz. da ni plesalec). Pri tem bodite nadvse obzirni, sicer lahko doživite kakšno neprijetnost. Če vas spremljevalke ali spremljevalci zavrnejo, prošnje ne ponavljajte več.

Lahko se vam pripeti, da plesalka ne ustreže vaši prošnji za ples. Zaradi tega se ne razburjajte, saj je to njena pravica. Vendar pa tudi od plesalke ni vljudno, če takoj nato zapleše s kom drugim. To lahko stori le, če pri tem, ko prošnjo zavrne, pojasni, da je ples že obljubila drugemu. Naslednji ples ali enega od naslednjih plesov pa le mora zaplesati z vztrajnim kavalirjem, če jo ta spet vljudno zaprosi. Vsako neumestno reagiranje

moškega, kadar ga plesalka zavrne, je skrajno nesramno.

Kadar volijo dame, je lepo, da ženska vrne ples enemu izmed kavalirjev, s katerimi je že prej plesala, ni pa obvezno. Ob takih priložnostih mora moški povabilo zmeraj sprejeti.

Še nekaj nasvetov:

- Med plesom je lepo, če se partnerja pogovarjata.
- Predstavljanje ni potrebno, vseeno pa se moški lahko predstavi, kadar po nekaj plesih naveže v pogovoru s plesalko tak stik, da je to povsem naravno in razumljivo.
- Moški drži plesalko po splošnih, vsem znanih plesnih pravilih. Nepotrebno stiskanje plesalki najbrž ne bo pogodu, ravno tako tudi ne, če bo roko držal previsoko ali prenizko.
- Prav nič vljudno ni, če se partnerja med plesom spogledujeta z drugimi plesalkami in plesalci.
- Partnerja morata do konca odplesati en venček plesov. Ne pozabljam pa, da ples ni tekovanje v vzdržljivosti, zato naj partner figure in hitrost plesa prilagodi možnostim partnerke in ritmu glasbe.
- Ko se ples konča, mora moški odpeljati plesalko do njene mize, nikakor pa na silo ne priseda, če ni povabljen.
- Na domači zabavi in na plesu, ki se ga udeležujete s svojo družbo, ni lepo dajati prednosti eni plesalki na račun drugih, pa naj je že tako privlačna. Edina izjema doma je gostiteljica, s katero se sme, če tako želi, plesati več kakor z drugimi gostjami, praviloma bi moral moški plesati z vsemi ženskami v družbi. Tako jim izkaže svojo pozornost in nobena se ne bo čutila prizadeto.
- Kadar se maskirate za pustni ples, je seveda naše razpoloženje v slogu karnevalskega razpoloženja. Vendar to maskiranim ne daje pravice, da se z mastnimi šalami norčujejo iz "civilistov" in jih žalijo. Kadar greste preživljati "noro noč" z vašo izvoljenko, ne smete biti ljubosumni, če se veseli in pleše tudi z drugimi maskarami.
- Moderni plesi, ki so med mladimi tako priljubljeni, čeprav jih tudi starejši radi zaplešejo, dajejo več svobode gibanja in naravnost izzivajo k plesni ustvarjalnosti. Vseeno pa se moramo tudi pri takih plesih ravnati po navedenih pravilih, kajti z vljudnim vedenjem kažemo spoštovanje do druge osebe.

Alenka KOLARIČ

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
zadnje čase kar naprej poslušamo
parolo "vsi drugačni, vsi enakopravni". Ali velja tudi za zaposlene v
DROGI?

Dosleden

Pri nas velja, da so nekateri drugačni,
nekateri pa neenakopravni.

Draga Kunigunda,
ukinjamo nekatere programe in
pripadajoča delovna mesta. Ali pa
se kaj govori tudi o odpiranju novih
programov in delovnih mest?

Odpisan

Tudi o novih programih se govori,
vendar pripadajoča delovna mesta
ne bodo za tiste, ki so svoja izgubili z
ukinitvijo prejšnjih programov.

Draga Kunigunda,
smo slišali, da bo junija vsakoletno

srečanje članov kolektiva. Kakšen
je pravzaprav namen tega srečanja?

Neveden

Da se preštejemo, koliko nas je še
ostalo.

Draga Kunigunda,
izvedeli smo, da je bila imenovana
Komisija za pravice delavcev DRO-
GE. Kakšne pravice pa sploh še
imamo (glede na to, da nismo več
edini lastniki družbe)?

Malodušen

Imamo pravico do pritožbe. Upam
pa, da imamo tudi dovolj razsodno-
sti, da se te pravice ne poslužimo.

Draga Kunigunda,
moji sodelavci kar naprej stokajo,
koliko dela imajo, jaz pa molče de-
lam. Zdaj šef misli, da sem prema-
lo zaposlen in mi nalaga nove in nove

zadolžitve. Ali mi lahko pomagaš z
nasvetom?

Črno živinče

Kaj naj svetujem nekemu, ki se mu
še ni posvetilo, da so nekateri plačani
za stokanje, drugi pa za delo?!

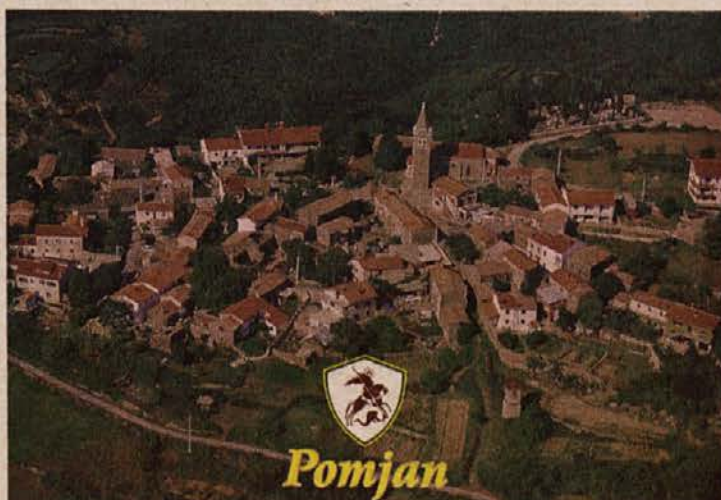
NAMIG ZA IZLET

NA POMJAN PO LOVREČIČEVI POTI

Spomladanski čas je kot nalašč za krajše izlete v našo
bližnjo okolico. Ko se nam stoji po lepem razgledu na
morje in gore, si željo lahko izpolnimo z malo dobre
volje, saj je za to ničkoliko možnosti le streljaj od obal-
nih mest. Tokrat vam predstavljam izlet na Pomjan po
Lovrečičevi poti.

POMJAN (360 m) je od Kopra oddaljen 14 km in je
najvišja vas v njegovi okolici. Vredno si
je ogledati. Leži na najvišjem hribu
Šavrinskega gričevja, ki se razporosti-
ra med Ospom in Rižano na severu,
Dragonjo na jugu ter med kraškim ro-
bom na vzhodu. Na Pomjanskem hribu
v bližini vasi so ostanki prazgodovinskega
gradišča in rimske naselbine. Na trgu
sredi vasi je cerkev Sv. Jurija, ob njej pa
stoji zvonik iz leta 1866.

Lovrečičeva planinska pot Kampel -
Pomjan nosi ime po pokojnem dolgo-
letnem predsedniku Obalnega planin-
skega društva Koper, ki je dal zamisel
zanjo in jo tudi s soplaninci markiral v
letu 1981. Vzdržujejo jo obalni planin-
ci, ki prirerajo vsako leto v juniju spo-
minski pohod po njej. Pot je speljana
po stezah in kolovozih, daleč od me-
stnega vrveža, zato smo jo veseli vsi, ki
si želimo proste ure preživeti v miru

narave. Če pa pospešimo korak, jo lahko izkoristimo za
pridobivanje vzdržljivosti, saj v razmeroma kratkem času
premagamo skoraj štiristo metrov višine. Primerna je
za izlete v vseh letnih časih, razen v poletni vročini. Po-
sebej jo priporočam za pomladni čas, ko jo lahko izko-
ristimo za spoznavanje Narave in njenega veličastnega
pomladnega prebujanja. V zgodnji pomladi nas
pričakajo zvončki, trobentice, vijolice in različne kuka-
vice. Kasneje lahko nabiramo "šparge" in občudujemo

modre perunike. V toplejših dneh si potešimo žejo ob
izvirih, ki lepo očiščeni čakajo na naš obisk.
Pot je vseskozi dobro markirana in je ni potrebno pose-
bej opisovati. Večina poteka med nizkim grmičevjem in
po gozdu, kjer prevladujejo ceri, istrski hrast in ruj ter
kostanj, ki nas s svojimi plodovi najbolj razveseli jese-
ni. Na nekaj mestih se nam odprejo čudoviti razledi na
Koprski in Tržaški zaliv z bližnjimi hribi, kot so napri-
mer Miljski hribi, na Čičarijo - Slavniki, Žbevnica...

Ob sončnih in jasnih dnevih, posebno v
zimskem času, ko so gore zasnežene,
nas razveseli pogled na Julijske in Kar-
nijske Alpe ter Dolomite. Prelep je po-
gled na našega očaka Triglav, na Krn,
Kanin in druge gore.
Po uri in pol zmerne hoje smo že v vasi
Pomjan.

Naš cilj je Istrska konoba na koncu
vasi, kjer se lahko ohladimo in okrepa-
mo v senci starih topolov, pozimi pa
pogrejemo ob kamini. Tu imajo tudi žig
za najvišji vrh STRAŽA (377 m), od-
daljen pet minut, lepa razgledna točka,
s katere vidimo poleg vsega naštetega
še večji del slovenske in hrvaške Istre
do morja.

Vračamo se po spodnji položnejši poti
s prelepim razgledom. V dobri uri smo
na izhodišču.

Maruška LENARČIČ

NAGRADNA KRIŽANKA št. 5

DROGA

PORTOROŽ

NAGRADNA KRIŽANKA št. 5

DROGA	REČ, PREDMET	VRSTA EMBALA- ŽE	AVSTRIJ- SKA TISKOVNA AGENCIJA	POČIVAN- JE	NAPAD, NABOK	KEMIČNI ZNAK ZA RADIJ	
DIVJI KOZEL							
ZIDNA OBLOGA							
POLJSKA PTICA						TOMC MATIJA	
ANTON TROBT MEDNAROD- NO ZDRU- ŽENJE KNT- FEVNIKOVI			URADNI SPIS UŽITNA GOBA				
DROGINE JEDILI PIJAČE, PRIPRAV- LJENE	IZHOD, REŠITEV	NASUT IN UTRJEJEN PAS ZEM- LJIŠČA	SLAST, TEK, APETIT	AVTOZNAKA MESSINE TERITOR ODRAMBA	NAJVEČJI PTIČ PREBIVAL- CI TURCIJE	STRUP V TOBAKU	OTILJA, OTI, ...
(DOLGEGA) KUHANJA ... ČAJ KAVA, PO- LENTA ITO MESTNI PREDEL LJUBJANE					IME PISAT- ZUPANČIČA PRISTAS REALIZMA		
IME IT. IGRALKE MIRANDI (IZ ERK: ABI)				PREDIVAL- KA GORAN DNE LUKA V ITALIJI (IZ LARHIBA)			
DANEU IVO			BIL GUMICA ZA BRISANJE		2. IN 4. VOKAL POKRAJ- NA IN JEKEROV KANADI		LJUBITE- LICA ŽELEZA
KRIŽANKE BISTRIJO UM	STOPNIČ- KA PRED VRATI				ILOVICA DRUŽBENI POLOŽAJ	TONE ROP AMERIŠKA IGRALKA (BO)	
NAS GLAS SUROV POHOTNEŽ MUČITEJ	UŽITNI DELI RASTLIN	VRSTA FRANCOS- KIH PREPROG URANOV SATELIT			KEMIJSKI ELEMENT (IN) ŽID ORGANSKO VEČANJE		
VZDEVEK GRŠKEGA LADJARJA ONASSISA (IZ ERK: IRA)				GRŠKO PODZEM- LJE (IZ ERK: TRATAR)		POJAV NA VODI	DOLGO- REPA PAPIGA
HITER TEK				RIBONU- KLEINSKA KISLINA SOBLASNI- KAY. LUNI	SIROTA AVTOMOBIL SKA ORNAKA LESKOVLJA		
ZLITINA ŽELEZA Z DRUGIMI ELEMENTI					LIKOVNI UMETNIK		
POLET, VNEMA				AVTOR: ŽORŽ	IME NOVINARJA LIPICERJA (TEODOR)	DO, RE, MI, FA, SO, ?	

Število prispelih rešenih križank je bilo tokrat 48. Tričlansko komisijo so sestavljale: Ingrid Grizonič, Mateja Beržan in Majda Vlačić. Nagradjenci prejmejo izdelke DROGE (po lastnem okusu) in so naslednji: 1. nagrada - v vrednosti 5.000 SIT prejme DALIBOR POSAVEC iz Lucije; 2. nagrada - v vrednosti 3.000 SIT prejme MAJDA POLJSKAK iz Lucije; 3. nagrada - v vrednosti 1.000 SIT prejme ZVEZDA RUDL iz Izole. Nagradjem čestitamo, za nagrade pa pokličite sodelavko v marketingu, prijazno gospo Marijo Mekič, na tel. 066/ 61 221 (PC Argo, vzorčno skladišče), ki bo oblikovala paket po vaši želji. Rešitve objavljene križanke pričakujemo do ponedeljka, 10. junij, na naslov: DROGA Portorož, Marketing, Obala 27. Reševalce naprošamo, da na kuvertu pripišejo "Za nagradno križanko št. 5".

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 4

VODORAVNO

SOLINE, ARIMAN, LAMETA, ATO, OK, DROGA, DO, RESOR, IVANEK, ISTRA, ZAKOL, SI, RIS, PROSNIK, MOST INN, IRAČAN, TAT ŠI, VRATA, OSKAR, VEK, JŠ, KANU, STOA, OKSID, TER, KN, NAT REIMPORT, ANAPURNA, MAO, STREŽBA, ATS

GESLO KRIŽANKE: DROGA DELNIŠKA DRUŽBA